

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ
GELENEKSEL TÜRK SANATLARI BÖLÜMÜ
HALI, KİLİM VE ESKİ KUMAŞ DESENLERİ ANASANAT DALI

KOLAN VE ÇARPANA DOKUMA ÖRNEKLERİNİN
İNCELENMESİ: ANTALYA MÜZESİ ÖRNEĞİ

BÜŞRA KÖÇ KAYA

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman
DOÇ. DR. ÖMER ZAİMOĞLU

ANTALYA – 2021

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ
GELENEKSEL TÜRK SANATLARI BÖLÜMÜ
HALI, KİLİM VE ESKİ KUMAŞ DESENLERİ ANASANAT DALI

KOLAN VE ÇARPANA DOKUMA ÖRNEKLERİNİN
İNCELENMESİ: ANTALYA MÜZESİ ÖRNEĞİ

BÜŞRA KÖÇ KAYA

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman
DOÇ. DR. ÖMER ZAİMOĞLU

ANTALYA – 2021

T. C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
Güzel Sanatlar Enstitüsü Müdürlüğü

BİLİMSEL ETİK SAYFASI

Bu tezin proje safhasından sonuçlanmasına kadarki bütün süreçlerde bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını bildiririm.

20/01/2021

BÜŞRA KÖÇ KAYA

İmzası

ÖNSÖZ

Nitelikli bir akademisyen olmam için bana yol açan, sabırla düşüncelerimin olgunlaşmasını bekleyen, umutsuzluğa düştüğüm zamanlarda bana umut veren bir tez danışmanı olmanın ötesinde her anlamda yanımda olduğunu hissettiğim **Doç. Dr. Ömer Zaimoğlu** hocama sonsuz teşekkürlerimi sunarım. Her anlamda kendime örnek aldığım, ideallerimin peşinden koşmam için beni her daim yüreklendiren, düşmek bir yana düşeceğimi anladığı anda düşmeme müsaade etmeyen ve akademik alanda da verdiği desteği yadsıyamayacağım ablam, öğretmenim, her şeyim **Öğr. Gör. Dr. Fulya Almaz**'a ayrıca teşekkürlerimi sunarım.

Kaliteli akademisyenlerin yetişmesi için ideal koşulları bizlere sunan **Akdeniz Üniversitesi** özelinde, akademik yaşantımda yollarımızın kesiştiği ve çeşitli alanlarda sundukları katkılarını unutmayacağım bölüm hocalarıma, tezimin idari işleyiş kısmında bütün süreci kolaylaştıran Güzel Sanatlar Enstitüsü Sekreteri **Atiye Yaşar'a**, çalışmamın saha kısmında desteklerini esirgemeyen **Antalya Müzesi müdürü ve çalışanlarına** minnettar olduğumu belirtmek isterim.

Bütün bu zorlu süreci benimle birlikte yaşayan emekleri, hoşgörülerini, sınırsız anlayışları ile hep yanımda olan başta eşim **Veli Kaya** ve oğlum **Ömer Kaya**'ya, annem **Gülbahar Erdem**, süreç esnasında ahirete intikal eden sevgili babam **Selahattin Köç'e**, kardeşim **Elif Akkaya** ve bana kardeş olan eşi **Semih Akkaya**'ya, yine gönülden bağlı olduğumuz kuzenim **Ebru Almaz**'a ikinci annem olan halam **Ferdane Almaz**'a, ikinci babam olan **Metin Almaz**'a ve değerli aile büyüym **Adnan Erdem**'e sonsuz şükranlarımı sunarım.

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
Güzel Sanatlar Enstitüsü Müdürlüğü

Öğrencinin	Adı Soyadı	BÜŞRA KÖÇ KAYA
	Numarası	20185305001
	Anasanat Dalı	Geleneksel Türk Sanatları Anasanat Dalı
	Danışmanı	Doç. Dr. Ömer ZAIMOĞLU
Tezin Adı		Kolan ve Çarpına Dokuma Örneklerinin İncelenmesi: Antalya Müzesi Örneği

ÖZ

Neolitik Çağdan itibaren insanlığın gelişim sürecine eşlik ettiği bulgularan dokumanın insan hayatında önemli bir yer kapladığı barınmadan örtünmeye kadar geniş bir kullanım alanına sahip olduğu bir gerçektir. Kullanım alanının genişliğine, üretim tekniklerindeki çeşitlilik ve yöresel farklılıklar da eklenince ortaya geniş bir inceleme alanı çıkmaktadır. Her biri ayrıntılı araştırmalara konu olmuş dokuma türlerinden biri mekiksiz dokumalar olup bu tür kolan ve çarpına dokuma olarak iki alt türe ayrılmaktadır (Akpınarlı vd., 2012). Aralarında sadece dokuma tekniğinin farklı olmasının fark yarattığı bu dokuma türleri pek çok çalışmaya konu olmuştur. Ancak zengin bir eser çeşitliliğine sahip olan Antalya Müzesi'nde bulunan kolan ve çarpına dokumaların hiçbir araştırma kapsamında incelenmediği görülmüştür.

Bu ilhamdan hareketle bu çalışma kapsamında, Antalya Müzesi'nde bulunan tüm kolan ve çarpına dokumalarının incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma bağlamı Antalya Müzesi olup bu müzede yer alan 65 adet kolan ve çarpına dokuma, doküman analizine dayalı olarak yürütülen çalışmanın örneklemini oluşturmuştur. Söz konusu çalışmanın Antalya Müzesinde bulunan kolan ve çarpına dokumalara ait doküman numarası, müzeye geliş tarihi, müzeye geliş şekli, müzedeki yeri, dokuma malzemesi, dokuma boyutu, dokuma tekniği ve dokumanın tamamlayıcı özelliklerini ayrıntılı bir şekilde sunulması ile ilgili alanyazına önemli ve anlamlı bir katkı sağladığı değerlendirilmektedir.

Anahtar kelimeler: Mekiksiz dokuma, Kolan dokuma, Çarpına dokuma, Antalya Müzesi, Doküman incelemesi.

T.R.
AKDENİZ UNIVERSITY
Institute of Fine Arts

Student	Name Surname	BÜŞRA KÖÇ KAYA
	Number	20185305001
	Department	Traditional Turkish Handicraft Art Branch
	Advisor	Doç. Dr. Ömer ZAIMOĞLU
Thesis Name		Investigation of Girth and Tablet Weaving Examples: The Sample of Antalya Museum

ABSTRACT

It is a fact that the fabric, which has been found to accompany the development process of humanity since the Neolithic Age, occupies an important place in human life and has a wide range of uses from shelter to covering. When the breadth of usage area, diversity in production techniques and local differences are added, a wide area of investigation emerges. One of the weaving types, each of which has been the subject of detailed research, is seamless weaving and this type is divided into two sub-types as girth and tablet weaving. These types of weaving, among which only the weaving technique is different, has been the subject of many studies. However, it has been observed that girth and tablet weavings found in the Antalya Museum, which has a rich variety of works, were not examined within the scope of any research.

Based on this inspiration, within the scope of this study, it is aimed to examine all girth and tablet weavings in Antalya Museum. The context of the research is Antalya Museum, and 65 girths and tablet weaving in this museum constituted the sample of the study conducted based on document analysis. The document number of the girth and tablet weavings in the Antalya Museum, the date of arrival at the museum, the way of coming to the museum, the weaving material, weaving size, weaving technique, the pattern and the complementary features of the weaving used in weaving are important and important to the literature. It is considered to make a meaningful contribution.

Keywords: Shuttle weaving, Girth weaving, Tablet weaving, Antalya Museum, Document review.

İÇİNDEKİLER

BİLİMSEL ETİK SAYFASI	i
YÜKSEK LİSANS TEZ KABUL FORMU	ii
ÖNSÖZ	iii
ÖZ	iv
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER.....	vi
TABLolar LİSTESİ.....	viii
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	ix
GÖRSELLER LİSTESİ.....	x
DESEN ÇİZİMLERİ LİSTESİ.....	xiii
1. BÖLÜM: GİRİŞ	1
1.1. Araştırmanın Amacı ve Sorunsalı.....	1
1.2. Araştırmanın Analiz Düzeyi	1
1.3. Araştırmanın Yöntemi	2
1.4. Araştırmanın Kısıt ve Sınırlılıkları.....	3
1.5. Araştırmanın Katkısı ve Önemi	3
1.6. Araştırmanın Kapsamı	4
2. BÖLÜM: KAVRAMSAL ÇERÇEVE	5
2.1. KOLAN VE ÇARPANA DOKUMA.....	5
2.1.1. Dokumacılık Tarihi.....	5
2.1.2. Kolan ve Çarpana Dokumacılığın Tarihi	6
2.1.3. Kolan ve Çarpana Dokumanın Konumlandırılması ve Tanımı	7
2.1.4. Kolan ve Çarpana Dokumanın Teknik Özellikleri.....	9
2.1.5. Kolan ve Çarpana Dokumada Kullanılan Araçlar.....	10
2.1.6. Kolan ve Çarpana Dokumanın Kullanım Alanları.....	13
3. BÖLÜM: ARAŞTIRMA TASARIMI VE BULGULAR	14
3.1. Araştırmanın Yöntemi.....	14
3.1. Araştırmanın Analiz Birimi (Veri Kaynakları)	15
3.2. Araştırmanın Bağlamı.....	15
3.3. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi	18
3.4. Veri Analizi	18
3.5. Araştırmanın İnanırlılık, Aktarılabirlik, Tutarlılık ve Teyit Edilebilirlik Ölçütleri	20

3.6. Araştırmanın Kısıt ve Sınırlılıkları.....	20
3.7. Araştırmanın Bulguları.....	20
4. BÖLÜM: UYGULAMA ÇALIŞMASI	86
4.1. 1 Nolu Uygulama Örneği	86
4.2. 2 Nolu Uygulama Örneği	87
4.3. 3 Nolu Uygulama Örneği	88
4.4. 4 Nolu Uygulama Örneği	89
4.5. 5 Nolu Uygulama Örneği	90
4.6. 6 Nolu Uygulama Örneği	91
4.7. 7 Nolu Uygulama Örneği	92
4.8. 8 Nolu Uygulama Örneği	93
4.9. 9 Nolu Uygulama Örneği	94
4.10. 10 Nolu Uygulama Örneği	95
SONUÇ	96
KAYNAKÇA.....	98
ÖZGEÇMİŞ	101

TABLÖLAR LİSTESİ**Tablo. 1: Araştırma Yöntemine Genel Bir Bakış14****Tablo. 2: Doküman Kartı.....19**

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil. 1: Kolan Dokuma Tezgâhı.....	10
Şekil. 2: Çarpana Kart Örnekleri	11
Şekil. 3: Çarpana Tezgâhı Örneği.....	12
Şekil. 4: Kılıç ve Çarpana Kartı Örneği.....	12
Şekil. 5: Mekik	13

GÖRSELLER LİSTESİ

Görsel. 1: Katalog 1’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği	21
Görsel. 2: Katalog 2’te ayrıntılandırılmış dokuma örneği	22
Görsel. 3: Katalog 3’te ayrıntılandırılmış dokuma örneği	23
Görsel. 4: Katalog 4’te ayrıntılandırılmış dokuma örneği	24
Görsel. 5: Katalog 5’te ayrıntılandırılmış dokuma örneği	25
Görsel. 6: Katalog 6’da ayrıntılandırılmış dokuma örneği	26
Görsel. 7: Katalog 7’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği	27
Görsel. 8: Katalog 8’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği	28
Görsel. 9: Katalog 9’da ayrıntılandırılmış dokuma örneği	29
Görsel. 10: Katalog 10’da ayrıntılandırılmış dokuma örneği	30
Görsel. 11: Katalog 11’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği	31
Görsel. 12: Katalog 12’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği	32
Görsel. 13: Katalog 13’te ayrıntılandırılmış dokuma örneği	33
Görsel. 14: Katalog 14’te ayrıntılandırılmış dokuma örneği	34
Görsel. 15: Katalog 15’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği	35
Görsel. 16: Katalog 16’da ayrıntılandırılmış dokuma örneği	36
Görsel. 17: Katalog 17’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği	37
Görsel. 18: Katalog 18’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği	38
Görsel. 19: Katalog 19’da ayrıntılandırılmış dokuma örneği	39
Görsel. 20: Katalog 20’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği	40
Görsel. 21: Katalog 21’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği	41
Görsel. 22: Katalog 22’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği	42
Görsel. 23: Katalog 23’te ayrıntılandırılmış dokuma örneği	43
Görsel. 24: Katalog 24’te ayrıntılandırılmış dokuma örneği	44
Görsel. 25: Katalog 25’te ayrıntılandırılmış dokuma örneği	45
Görsel. 26: Katalog 26’da ayrıntılandırılmış dokuma örneği	46
Görsel. 27: Katalog 27’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği	47
Görsel. 28: Katalog 28’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği	48
Görsel. 29: Katalog 29’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği	49
Görsel. 30: Katalog 3’da ayrıntılandırılmış dokuma örneği	50
Görsel. 31: Katalog 31’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği	51

Görsel. 32: Katalog 32’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği	52
Görsel. 33: Katalog 33’te ayrıntılandırılmış dokuma örneği	53
Görsel. 34: Katalog 34’te ayrıntılandırılmış dokuma örneği	54
Görsel. 35: Katalog 35’te ayrıntılandırılmış dokuma örneği	55
Görsel. 36: Katalog 36’da ayrıntılandırılmış dokuma örneği	56
Görsel. 37: Katalog 37’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği	57
Görsel. 38: Katalog 38’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği	58
Görsel. 39: Katalog 39’da ayrıntılandırılmış dokuma örneği	59
Görsel. 40: Katalog 40’da ayrıntılandırılmış dokuma örneği	60
Görsel. 41: Katalog 41’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği	61
Görsel. 42: Katalog 42’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği	62
Görsel. 43: Katalog 43’te ayrıntılandırılmış dokuma örneği	63
Görsel. 44: Katalog 44’te ayrıntılandırılmış dokuma örneği	64
Görsel. 45: Katalog 45’te ayrıntılandırılmış dokuma örneği	65
Görsel. 46: Katalog 46’da ayrıntılandırılmış dokuma örneği	66
Görsel. 47: Katalog 47’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği	67
Görsel. 48: Katalog 48’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği	68
Görsel. 49: Katalog 49’da ayrıntılandırılmış dokuma örneği	69
Görsel. 50: Katalog 50’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği	70
Görsel. 51: Katalog 51’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği	71
Görsel. 52: Katalog 52’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği	72
Görsel. 53: Katalog 53’te ayrıntılandırılmış dokuma örneği	73
Görsel. 54: Katalog 54’te ayrıntılandırılmış dokuma örneği	74
Görsel. 55: Katalog 55’te ayrıntılandırılmış dokuma örneği	75
Görsel. 56: Katalog 56’da ayrıntılandırılmış dokuma örneği	76
Görsel. 57: Katalog 57’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği	77
Görsel. 58: Katalog 58’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği	78
Görsel. 59: Katalog 59’da ayrıntılandırılmış dokuma örneği	79
Görsel. 60: Katalog 60’da ayrıntılandırılmış dokuma örneği	80
Görsel. 61: Katalog 61’e ayrıntılandırılmış dokuma örneği	81
Görsel. 62: Katalog 62’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği	82
Görsel. 63: Katalog 63’te ayrıntılandırılmış dokuma örneği	83
Görsel. 64: Katalog 64’te ayrıntılandırılmış dokuma örneği	84

Görsel. 65: Katalog 65’te ayrıntılandırılmış dokuma örneği	85
Görsel. 66: Katalog 66’da ayrıntılandırılmış dokuma örneği	86
Görsel. 67: Katalog 67’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği	87
Görsel. 68: Katalog 68’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği	88
Görsel. 69: Katalog 69’da ayrıntılandırılmış dokuma örneği	89
Görsel. 70: Katalog 70’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği	90
Görsel. 71: Katalog 71’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği	91
Görsel. 70: Katalog 72’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği	92
Görsel. 73: Katalog 73’te ayrıntılandırılmış dokuma örneği	93
Görsel. 74: Katalog 74’te ayrıntılandırılmış dokuma örneği	94
Görsel. 75: Katalog 75’te ayrıntılandırılmış dokuma örneği	95

DESEN ÇİZİMLERİ LİSTESİ

Çizim. 1: Görsel 1’de yer alan dokumada kullanılan desen.....	21
Çizim. 2: Görsel 2’de yer alan dokumada kullanılan desen.....	22
Çizim. 3: Görsel 3’te yer alan dokumada kullanılan desen	23
Çizim. 4: Görsel 4’te yer alan dokumada kullanılan desen	24
Çizim. 5: Görsel 5’te yer alan dokumada kullanılan desen	25
Çizim. 6: Görsel 6’da yer alan dokumada kullanılan desenler	26
Çizim. 7: Görsel 7’de yer alan dokumada kullanılan desen.....	27
Çizim. 8: Görsel ’de yer alan dokumada kullanılan desen.....	28
Çizim. 9: Görsel 9’da yer alan dokumada kullanılan desen.....	29
Çizim. 10: Görsel 10’da yer alan dokumada kullanılan desen.....	30
Çizim. 11: Görsel 11’de yer alan dokumada kullanılan desen.....	31
Çizim. 12: Görsel 12’de yer alan dokumada kullanılan desen	32
Çizim. 13: Görsel 13’te yer alan dokumada kullanılan desenler	33
Çizim. 14: Görsel 14’te yer alan dokumada kullanılan desen	34
Çizim. 15: Görsel 15’te yer alan dokumada kullanılan desen	35
Çizim. 16: Görsel 16’da yer alan dokumada kullanılan desen.....	36
Çizim. 17: Görsel 17’de yer alan dokumada kullanılan desen.....	37
Çizim. 18: Görsel 18’de yer alan dokumada kullanılan desen.....	38
Çizim. 19: Görsel 19’da yer alan dokumada kullanılan desen.....	39
Çizim. 20: Görsel 20’de yer alan dokumada kullanılan desen.....	40
Çizim. 21: Görsel 21’de yer alan dokumada kullanılan desen.....	41
Çizim. 22: Görsel 22’de yer alan dokumada kullanılan desenler	42
Çizim. 23: Görsel 23’te yer alan dokumada kullanılan desen	43
Çizim. 24: Görsel 24’te yer alan dokumada kullanılan desen	44
Çizim. 25: Görsel 25’te yer alan dokumada kullanılan desen	45
Çizim. 26: Görsel 26’da yer alan dokumada kullanılan desen.....	46
Çizim. 27: Görsel 27’de yer alan dokumada kullanılan desen.....	47
Çizim. 28: Görsel 28’de yer alan dokumada kullanılan desen.....	48
Çizim. 29: Görsel 29’da yer alan dokumada kullanılan desen.....	49
Çizim. 30: Görsel 30’da yer alan dokumada kullanılan desen.....	50
Çizim. 31: Görsel 31’de yer alan dokumada kullanılan desen.....	51

Çizim. 32: Görsel 32’de yer alan dokumada kullanılan desen.....	52
Çizim. 33: Görsel 33’te yer alan dokumada kullanılan desen	53
Çizim. 34: Görsel 34’te yer alan dokumada kullanılan desen	54
Çizim. 35: Görsel 35’te yer alan dokumada kullanılan desen	55
Çizim. 36: Görsel 36’da yer alan dokumada kullanılan desen	56
Çizim. 37: Görsel 37’de yer alan dokumada kullanılan desen	57
Çizim. 38: Görsel 39’da yer alan dokumada kullanılan desen	58
Çizim. 39: Görsel 40’ta yer alan dokumada kullanılan desen	59
Çizim. 40: Görsel 41’de yer alan dokumada kullanılan desen	60
Çizim. 41: Görsel 42’de yer alan dokumada kullanılan desen	61
Çizim. 42: Görsel 43’te yer alan dokumada kullanılan desen	62
Çizim. 43: Görsel 44’te yer alan dokumada kullanılan desen	63
Çizim. 44: Görsel 45’te yer alan dokumada kullanılan desen	64
Çizim. 45: Görsel 46’da yer alan dokumada kullanılan desen	65
Çizim. 46: Görsel 47’de yer alan dokumada kullanılan desen	66
Çizim. 47: Görsel 48’de alan dokumada kullanılan desen	67
Çizim. 48: Görsel 49’da yer alan dokumada kullanılan desen	68
Çizim. 49: Görsel 50’de yer alan dokumada kullanılan desen	69
Çizim. 50: Görsel 51’de yer alan dokumada kullanılan desen	70
Çizim. 51: Görsel 52’de yer alan dokumada kullanılan desen	71
Çizim. 52: Görsel 53’te yer alan dokumada kullanılan desen	72
Çizim. 53: Görsel 54’te yer alan dokumada kullanılan desen	73
Çizim. 54: Görsel 55’te yer alan dokumada kullanılan desen	74
Çizim. 55: Görsel 56’da yer alan dokumada kullanılan desen	75
Çizim. 56: Görsel 57’de yer alan dokumada kullanılan desen	76
Çizim. 57: Görsel 58’de yer alan dokumada kullanılan desen	77
Çizim. 58: Görsel 59’da yer alan dokumada kullanılan desen	78
Çizim. 59: Görsel 60’ta yer alan dokumada kullanılan desen	79
Çizim. 60: Görsel 61’de yer alan dokumada kullanılan desen	80
Çizim. 61: Görsel 62’de yer alan dokumada kullanılan desen	81
Çizim. 62: Görsel 63’te yer alan dokumada kullanılan desen	82
Çizim. 63: Uygulama 1’e ait desen çizimi.....	86
Çizim. 64: Uygulama 2’ye ait desen çizimi.....	87

Çizim. 65: Uygulama 3'e ait desen çizimi.....	88
Çizim. 66: Uygulama 4'e ait desen çizimi.....	89
Çizim. 67: Uygulama 5'e ait desen çizimi.....	90
Çizim. 68: Uygulama 6'ya ait desen çizimi.....	91
Çizim. 69: Uygulama 7'ye ait desen çizimi.....	92
Çizim. 70: Uygulama 8'e ait desen çizimi.....	93
Çizim. 71: Uygulama 9'a ait desen çizimi.....	94
Çizim. 72: Uygulama 10'a ait desen çizimi.....	95
Çizim. 73: Görsel 73'te yer alan dokumada kullanılan desen	96
Çizim. 74: Görsel 74'te yer alan dokumada kullanılan desen	97
Çizim. 75: Görsel 75'te yer alan dokumada kullanılan desen	95

1. BÖLÜM: GİRİŞ

Çalışmanın bu başlığı altında araştırmanın amacı, temel ve tamamlayıcı sorunsallar ve araştırmanın yöntemini kapsayan tüm araştırma süreci sunulmuştur.

1.1. Araştırmanın Amacı ve Sorunsalı

Söz konusu çalışmada, Antalya Müzesi'nde bulunan tüm kolan ve çarpana dokumalarının incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu bağlamda çalışmanın temel sorunsalını “Antalya Müzesi'nde bulunan kolan ve çarpana dokumalarının özellikleri nelerdir?” biçiminde ifade etmek mümkündür. Bu sorunsalı detaylandırdığımızda yanıtlanması amaçlanan alt sorunsallar aşağıda verildiği gibidir:

- 1) Özellikleri, benzerlikleri ve farklılıkları ile birlikte kolan ve çarpana dokuma nedir?
- 2) Antalya yöresinin ve Antalya Müzesi'nin özellikleri nelerdir?
- 3) Antalya Müzesi'nde bulunan kolan ve çarpana dokumalarında kullanılan desenler nelerdir?

Belirtilen temel sorunsal araştırmanın saha çalışması kısmından elde edilen verilerden yola çıkılarak yanıtlanması, alt sorunsalların ise detaylı alanyazın taraması sonucunda yanıtlanması gerekmektedir.

1.2. Araştırmanın Analiz Düzeyi

Araştırmanın temel ve tamamlayıcı sorunsallarına yanıt alınması birbirleriyle ilişkilendirilmelerini gerektirmektedir. Bu nedenle ilgili araştırmanın analiz düzeyi üzerine inşa edilmesi planlanmıştır. Bu analiz düzeyleri aşağıda belirtildiği gibidir.

- 1) Kolan ve çarpana dokumalara yönelik genel özelliklerin analizi,
- 2) Araştırmanın saha kısmını oluşturan Antalya yöresi ve Antalya Müze'sine ait bilgilerin analizi,
- 3) Antalya Müzesi'nde bulunan kolan ve çarpana dokumalarının analiz edilmesi.
- 4) Antalya Müzesi'nde bulunan kolan ve çarpana dokumalarında kullanılan desenlerin analizi.

Görüldüğü gibi yukarıda verilen ilk iki analiz bu tezin temel iddiasını yanıtlamak için zemin hazırlamakta ve son analiz düzeyi ile tezin temel iddiası ortaya konulmaktadır.

1.3. Araştırmanın Yöntemi

Daha önce belirtildiği gibi bu araştırmada Antalya Müzesi'nde bulunan kolan ve çarpana örneklerinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Çalışma kapsamında yanıtı aranan sorunsal yaşanan dünyadan elde edilmesi gereken bir yanıttır. Bu durum söz konusu çalışmanın ampirik bir tartışma zemini üzerine inşa edilmesini gerekli kılmaktadır. Bu gereklilik konunun içine girilerek resmi tanımlayabilecek öznel bir yöntemin kullanılmasını savunmaktadır (Burrell ve Morgan, 1979 akt: Gölbaşı, 2004: 147-152). Bu noktada öznel bir araştırma yöntemi olan **nitel araştırma** yöntemine başvurulmuştur. Söz konusu araştırmada incelenmesi hedeflenen olgu ve/veya olgular hakkında bilgi içeren materyallerin analizini kapsayan **doküman incelemesi** yapılması uygun görülmektedir.

Çalışmanın **analiz birimini (veri kaynaklarını)** ise Antalya Müzesi'nde bulunan kolan ve çarpana dokumalar oluşturmaktadır. Dolayısıyla araştırmanın **evrenini** Antalya Müzesi'nde gerek teşhirde gerek depolarda bulunan kolan ve çarpana dokumalar ve **örnekleme** ise Antalya Müzesi'nde bulunan toplam 66 adet kolan ve çarpana dokumalar oluşturmaktadır.

Söz konusu araştırmada **betimsel doküman analizi** yapılarak, toplanan verinin özgün (orijinal) yapısına sadık kalınmıştır. Bu nedenle söz konusu çalışmada elde edilen veriler betimsel bir anlatım ile sunulmuş, bulguların araştırma amacı doğrultusunda envanter kartları üzerinden sistematik olarak sınıflandırılması ve yorumlanması yoluna gidilmiştir. Nitel araştırmalarda uygunluk ölçütleri olarak inandırıcılık (iç geçerlilik), aktarılabilirlik (dış geçerlilik) ve tutarlılık (iç güvenilirlik) ve teyit edilebilirlik (dış güvenilirlik) ölçütleri kullanılmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2016: 269-276).

Verilerin toplanması esnasında tamamen nitel araştırma etiğine uygun davranılmıştır. Araştırmaya başlamadan önce Antalya Müzesi'nde böyle bir çalışmanın yürütülmesi için Akdeniz Üniversitesi kanalıyla resmi izin alınmıştır. Sahaya inilmeden önce doküman numarası, vitrin numarası, inceleme tarihi, müzeye

geliş tarihi, müzeye geliş şekli, müzedeki yeri, dokumada kullanılan malzeme, dokumanın boyutu, dokuma tekniği, desen tekniği ve dokumanın tanımlayıcı özellikleri parametrelerinin yer aldığı doküman kartları hazırlanmıştır.

Bu ön hazırlık çalışmasından sonra müzeye gidilmiş ve müzede bulunan tüm kolan ve çarpana dokumalar ile ilgili bilgiler ilgili doküman kartlarına kodlanmış ve görsellerine ait fotoğraflar edinilmiştir. Fotoğrafların bütüncül olarak değerlendirilmesinden sonra örneklerde kullanılan desenlere ait dijital çizimler çıkartılmıştır. Bu araştırmanın uygulama aşaması için 7'si örnek ve 3'ü uygulama olmak üzere 10 adet şerit dokuma yapılmıştır.

1.4. Araştırmanın Kısıt ve Sınırlılıkları

Söz konusu çalışma Antalya Müzesi'nde bulunan tüm kolan ve çarpana örnekleri üzerinden yürütüldüğü için biricik ve özgün nitelik taşımaktadır. Dolayısıyla sonuçlar yazılırken alanyazında yer alan başka çalışmaları desteklemesi ve/veya reddetmesi söz konusu olmamıştır. Bu nedenle de çalışmanın sonuç kısmı, bulgulardan elde edilen sonuçların yorumlanmasından ibaret kalmıştır.

Antalya Müzesi metropolitan bir müze olma özelliğini taşıdığı için burada bulunan eserler sadece Antalya yöresine özgü olmayıp müze kayıtlarında söz konusu dokumaların yörelere ait bilgiler yer almamaktadır. Dolayısıyla örnekleme dâhil olan dokumaların yörelere ait net bilgilerin sunulamamış olması bir sınırlılık olarak değerlendirilmektedir.

1.5. Araştırmanın Katkısı ve Önemi

Daha önce belirtildiği gibi bu çalışmada Antalya Müzesi'nde bulunan kolan ve çarpana örneklerinin incelenmesi amaçlanmaktadır. İlgili alanyazın incelendiğinde yörelere özgü olup günümüze ulaşan geleneksel el sanatlarının araştırılmasına yönelik pek çok çalışma yapıldığı görülecektir. Ancak Antalya yöresini baz alan ve Antalya Müzesi'nde yer alan kolan ve çarpana dokumaları inceleyen bir çalışmanın yapılmadığı görülecektir. İşte bu durum söz konusu araştırmaya biricik ve özgün olma niteliği kazandırarak alanyazına katkısını güçlendirmektedir. Buna ilaveten çalışmanın kurgusu yapılırken her bir aşama bilimsel bir zemin üzerine inşa edilerek oluşturulmuş, sorulan sorunun yanıtlanmasına en uygun yöntem olarak doküman

incelemesi seçilmiş ve tüm araştırma süreci beslendiği bilimsel zemin göz önünde bulundurularak ayrıntılı bir şekilde raporlanmıştır. Dolayısıyla çalışma yöntemibilim açısından da güçlü irdellemelere sahip olduğu için alanyazına katkı sağlamıştır. Bu katkılar ilgili çalışmanın önemini gözler önüne sermektedir.

1.6. Araştırmanın Kapsamı

İlgili çalışma kapsamında ayrıntılandırılan amaçlara ulaşmak için ampirik bir çalışma yapılması zorunlu olarak görülse de çalışmanın bütününde tartışmayı temellendirecek bir eksenin oluşturulması gerekmektedir. Bu nedenle bu çalışma dört ana bölümden ve sonuç kısmından oluşmuştur.

Birinci bölümde, söz konusu araştırmanın amacı, temel ve tamamlayıcı sorunsalları ve araştırmanın yöntemini kapsayan tüm araştırma süreci sunulmuştur. İkinci bölümde, dokumacılığa ilişkin kavramsal çerçeveye yer verilmiştir. Bu kapsamda dokumacılık tarihine değinilerek kolan ve çarpana dokumacılığının bu tarih içerisinde ki konumuna değinilmiştir. Ardından kolan ve çarpana dokumacılığın benzer ve farklı yönleri irdelenerek özellikleri ayrıntılandırılmıştır.

Üçüncü bölümde, yürütülen alan araştırması tartışılmıştır. Burada çalışmanın yöntemibilim alanına sunduğu katkı nedeniyle incelikli bir nitel araştırma tasarımı anlatılmış ve çalışma süresince elde edilen bulgular verilmiştir. Dördüncü bölümde, çalışma kapsamında yapılan uygulama örneklerine ve bu örneklerle dair özellikler sunulmuştur. Son kısımda, bulguların bütünleştirilmesiyle çalışmanın sonucu raporlanmıştır.

2. BÖLÜM: KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. KOLAN VE ÇARPANA DOKUMA

Çalışmanın bu başlığı altında saha çalışmasına rehberlik eden kavramsal çerçeve sunulacaktır.

2.1.1. Dokumacılık Tarihi

En genel tanımıyla, iki veya daha fazla iplik grubunun çeşitli düzenlerde birbirleri arasından geçirilerek birbirlerine kenetlenmesi sonucu üretilen mamullere dokuma denilmektedir (Aytaç, 1997). İlgili alanyazın incelendiğinde ilk defa nerede, ne zaman ve ne şekilde başladığı ile ilgili bir netlik olmamakla birlikte (Yağan, 1978:9) dokumanın, ilk aletin kullanılmaya başlandığı Neolitik Çağdan itibaren insanlığın gelişim sürecine eşlik ettiği görülmektedir (Uzun, 2020; Harmancıoğlu, 1973; Alpay, bt).

Dokumanın tarihinin bu denli eskilere dayanıyor olması hem dokuma ürünlerinin hem de dokuma tekniklerinin çeşitlenmesine neden olmuştur. Öyle ki, kilim, halı, sumak, cicim, çarpana, kolan gibi dokuma tekniklerinin çeşitliliğine bir de yöresel özellikler eklenince söz konusu teknikler kendi içlerinde değerlendirilebilecek zenginliğe erişmiştir (Uzun, 2020). Dolayısıyla kullanılan hammadde, teknik, kalite gibi değişkenler dokumacılığın dünyanın çeşitli yerlerinde değişkenlik göstermesine işaret etmektedir.

Örneğin antik Mısır'da dokumacılıkla ağırlıklı olarak kadınların ilgilendiği ve tarih boyunca en iyi ürünlerin bu bölgede üretildiği bulgulanmıştır (Fazlıoğlu, 2001). Yapılan araştırmalar Antik Mısır'da keten liflerinin kullanıldığını ve hatta keten dokumacılığının beşiği olduğunu göstermektedir (Harmancıoğlu, 1973). Buna ilaveten Antik Mısır'da gridal (bezayağı) adı verilen bir örgü türünün kullanıldığı da tespit edilmiştir.

Sümerler, Samiler, Babilliler, Asurlular, Sasaniler gibi pek çok kültürün hüküm sürdüğü ve dünyanın önemli medeniyet merkezlerinden bir diğeri olan Mezopotamya'da dokumacılığın kendini gösterdiğini görmekteyiz (Harmancıoğlu, 1973). Araştırmalar göstermektedir ki, Mezopotamya'da da tıpkı Antik Mısır'da olduğu gibi dokumacılıkla ağırlıklı olarak kadınlar ilgilenmiştir. Bu bölge de

çoğunlukla yün liflerinin kullanıldığını zamanla Hindistan'dan gelen pamuk lifleri ile kumaşlar dokunduğu bilinmektedir (Gürsu, 1988).

Pamuklu dokumanın merkezi olan Hindistan'da pamuklu dokuma ihracatının gelişmiş olduğunu görmekteyiz (Harmancıoğlu, 1973). Yapılan araştırmalar Hindistan, Pakistan ve Çin sınırlarında bulunan Keşmir'in (<https://tr.wikipedia.org/wiki/Ke%C5%9Fmir>, 07.09.2020) yüksek dağlarında yaşayan bir keçi türünün yününden elde edilen kumaşın şal olarak kullanım alanı bulduğunu ve kaşmir dokumacılığının gelişim gösterdiğini işaret etmektedir (İnalçık, 2008).

Bir diğer önemli medeniyet merkezi olan Çin'in, ipekböcekçiliği ve ipekli dokumalar ile ünlü olduğu ve dokumacılıkta kullanılan jakarlı tezgâhların çıkış noktası olduğu görülmektedir (Alpay, bt).

Dokumacılığın, Orta Asya kökenli Türk kültürünün maddi öğeleri arasında önemli bir yeri olduğu bilinmektedir (Aytaç, 2010). Orta Asya'da el dokumacılığı ile tiftik, yün, keten, pamuk gibi hammaddeler kullanılarak yer yaygısı, çuval, beşik, çadır, giysi gibi ürünlerin dokunduğu görülmektedir.

Pek çok medeniyete ev sahipliği yapmış olan Anadolu'da, Bizans Dönemi ile birlikte dokumacılık ivme kazanmış ve Türklerin Anadolu'ya gelmesiyle Orta Asya'dan getirdikleri dokumacılık kültürünü Anadolu'da var olan dokumacılık kültürü ile birleştirmeleri sonucu bu bölgede dokumacılık zenginleşmiş (Barışta, 1988; Ödekan, 2000), Osmanlı İmparatorluğu döneminde sınırların genişlemesiyle dokumacılık gelişmiştir (Gürsu, 1988). Anadolu'da asırlarca hüküm süren medeniyetlerin ışığı altında gelişim gösteren dokumacılık sanatı nesilden nesile aktarılan ve yöresel özellikler gösteren dokuma örnekleriyle doludur.

2.1.2. Kolan ve Çarpana Dokumacılığın Tarihi

İlgili alanyazın incelendiğinde çarpana dokumanın dünyanın değişik yerlerinde birbirlerinden bağımsız olarak ortaya çıktığı, bu görüşün her dilde çarpana için kullanılan farklı sözcüklerin olmasına yönelik bulgularla desteklendiği ve bu dokumanın çok eskilere dayandığı görülmektedir (Dölen, 1992: 288). Bilinen en eski çarpana dokumasının, Ramses Kuşağı olarak adlandırılan, 342 levhacık ile dokunduğu tahminlenen bir eşarp olduğu düşünülmektedir (Aytaç, 1982).

MÖ 3000 yıllarında Susa'da fildişinden yapılmış bir çarpananın bulunması, MÖ ki ilk yüzyıllarda Tunus'taki Puni mezarlarında çarpanaya benzeyen köşeleri delikli levhaların bulunması, MS 3. ve 4. yüzyıllara ait olduğu düşünülen Kuzey Almanya'da Anduln yakınındaki mezarlarda dokumacılık araçları ve tunçtan yapılmış minyatür boyutlarda çarpanaların bulunması (Aytaç, 1982; Kosswig, 1970: 87). söz konusu savı destekler niteliktedir. Buna ilaveten arkeolojik bulgular Antik Mısır'da çarpanalı tezgâhların kullanıldığına işaret etmektedir (Aytaç, 1982). İmparatorluğa ait heykeller, tasvirler, Firavun mezarlarının üzerinde kolan dokumalarına ait resimlere rastlanmaktadır (Kosswig, 1970: 87)

Bir diğer önemli kanıt MS 850 yılında hayatını kaybeden Norveç kraliçesi Asa'nın, Oseberg civarındaki mezarında, üzerinde dokumanın başladığını işaret eden keten ipliklerinin gerili olduğu 52 tahta çarpanadan oluşan bir dokuma takımının bulunmuş olmasıdır.

Çok eski dönemlerden beri Türklerin kolan dokumacılığı ve çeşitli el sanatları ile uğraştıkları bilinmektedir (Aksoy 2004: 12; Kahvecioğlu-Sarı ve Baş, 2013). Doğu Türkista'da Altay dağlarının eteklerinde yer alan bir kurganda bulunan MÖ 5. ve 3. yüzyıla ait Pazırık halısı ve yanında yer alan keçe, değişik dokuma türleri, kumaş parçaları bu durumu destekler niteliktedir. Osmanlı dönemine ait dokümanlarda kolan olarak geçen ve koşum takımları, çadır süslemeleri ve pencere detaylarında kullanıldığı bilinmektedir (Sarioğlu, vd. 2005: 20).

2.1.3. Kolan ve Çarpana Dokumanın Konumlandırılması ve Tanımı

Daha önce belirtildiği gibi iki veya daha fazla iplik grubunun çeşitli düzenlerde birbirleri arasından geçirilerek birbirlerine kenetlenmesi sonucu üretilen mamullere dokuma denilmektedir (Aytaç, 1997). İlgili alanyazın incelendiğinde dokumacılığın yapım teknikleri ve kullanılan araçlar bakımından üç farklı grupta incelendiği görülmektedir (Akpınarlı vd., 2012). Bunlar aşağıda verildiği gibidir:

- 1) Mekikli dokumalar
- 2) Kirkitli dokumalar
 - a) Kirkitli Düz Dokumalar
 - b) Kirkitli Havlı Dokumalar
- 3) Mekiksiz Dokumalar

a) Çarpana Dokuma

b) Kolan Dokuma

Burada alanyazında her biri ayrıntılı çalışmalara konu olmuş dokuma türlerini detaylandırmaktan ziyade bu çalışmanın kapsamı içerisinde vurgu yapılan haliyle mekiksiz dokumalar içerisinde konumlandırılan kolan ve çarpana dokumalar ayrıntılandırılacaktır.

Dar en dokumalar (Uzunöz, 2020) olarak da bilinen kolan ve çarpana dokumalar, çarpana aracı veya yer tezgâhları kullanılarak üretilen çözgü yüzölü dokumalardır (Akpınarlı vd., 2012). Bu iki dokuma türü birbirlerine benzemekte ancak üretim tekniğindeki farklılık nedeniyle ayrı ayrı değerlendirilmektedir.

Kolan dokuma, yer tezgâhları kullanılarak dokunmaktadır (Sönmez, 1995: 65). Önce dokunacak kolanın uzunluğu baz alınarak çözgü iplikleri kesilmekte ve yere çakılı olan iki çubuk arasında gerilmektedir. Daha sonra çözgülerin arasından atkı ipinin atılmasında kullanılan gücü çubuğu geçirilmektedir. Gücü çubuğunun döndürülmesiyle oluşan çözgü aralığından atkı ipi geçirilip kılıçla sıkıştırılarak dokuma gerçekleştirilir. Çözgü ipliklerinin anlatılan hareketi kolon dokumanın özelliğini oluşturmaktadır (Er ve Demir 2009: 290).

Çarpana dokuma, arzu edilen genişliklerde şerit dokumalar için 3- 4- 6- 8 köşeli gücü görevi gören ancak çarpana adı verilen levhalarla yapılmaktadır (Erbek, 1980: 7). Bu levhaların köşelerinde bulunan deliklerden belirli desenler oluşturulacak şekilde çözgü iplikleri geçirilmektedir (Uğurlu, 1987). Levhalar belirli bir düzene göre yan yana getirilmekte ve çözgü iplikleri gergin ve sıkı bir biçimde bir yere sabitlenmektedir. Çarpana levhalarının ileri geri hareketi ile oluşturulan ağızlıktan atkı ipliği geçirilir ve kılıç denilen bir dokuma aracı ile sıkıştırılarak dokuma işlemi gerçekleştirilir.

Daha önce belirtildiği gibi bu iki dokuma türü birbirlerine benzemekte ancak üretim tekniğindeki farklılık nedeniyle ayrı olarak değerlendirilmektedir. Belirtilen iki dokumanın birbirlerinden farklılaşmasını sağlayan hususlar aşağıda belirtildiği gibidir (Sönmez, 1995; Kosswig, 1970):

1) Kolan dokumalar yer tezgâhlarında dokunmakta, çarpana dokumalar ise çarpana denilen levhalarla dokunmaktadır.

2) Kolan dokumalar, çarpana dokumalara göre daha geniş olmaktadır.

3) Çarpana dokumalarda saç örgüsü, pirinç, fitilli, tel örgü, daldırma, susma gibi farklı atkı atma teknikleri kullanılmaktadır.

Her iki dokumanın ortak özelliği ise şerit halinde dokuma türü olmasıdır (Kahvecioğlu, 2009: 282).

2.1.4. Kolan ve Çarpana Dokumanın Teknik Özellikleri

Kolan dokuma, üçayak, tevni, tavnı, kondu gibi isimlerle anılan yer tezgâhında yapılan dokunmaktadır (Sarioğlu vd., 2005: 14). Kolan tezgâhı denilen bu yer tezgâhı karşılıklı direklere tek kat olarak bağlanan, arzu edilen ölçüye göre boyu ayarlanabilen bir tezgâhtır (Yalman, 1977: 472).

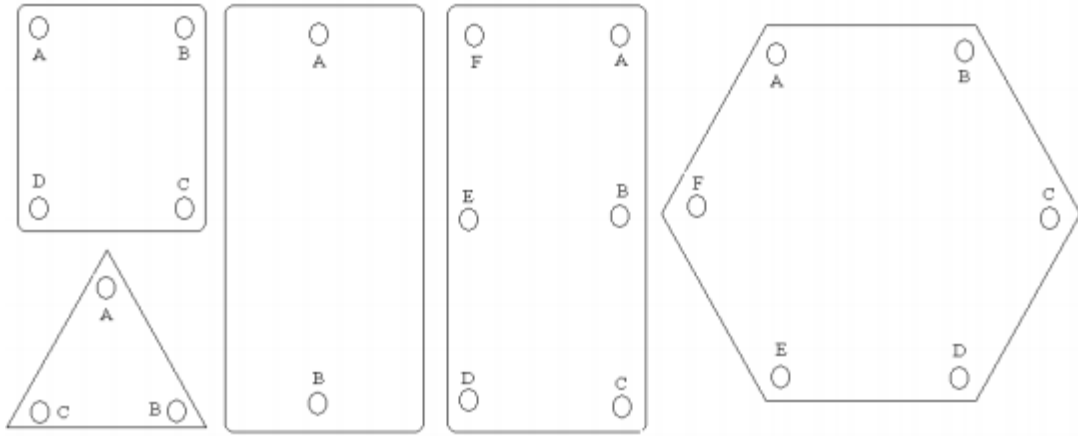
Kolan dokumada yüzeyleme ve desenleme şu aşamalardan oluşmaktadır (Kavcı-Özdemir, 2012: 77; Öztürk, 2007: 45):

- a) Desenin hazırlanması
- b) Çözümlü ipliklerinin renk, ölçü ve sayılarının belirlenmesi,
- c) Çözgülerin yer tezgâhında çözülmesi,
- d) Gücü ağacı bağlama ve gücüleme işleminin yapılması,
- e) Varangelen ağacının çözgü ipliklerinin arasından geçirilmesi,
- f) Dokuma sırasında çözgü ipliklerine el ile hareket vererek desen oluşturulması,
- g) Atkı ipliğinin geçirilmesi,
- h) Dokumanın oluşturulması.

Çarpana dokuma çarpana adı verilen levhalar yardımı ile özel bir tezgâh gerektirmeden dokunmaktadır (Sarioğlu vd. 2005: 14). Ahşap, mukavva, kösele, formika gibi malzemelerden hazırlanabilen avuca sığabilecek büyüklükte, üçgen, kare veya altıgen şeklinde kesilmiş plakalar olarak adlandırılan çarpanalar yardımıyla dokunmaktadır (Türk Standartları Enstitüsü/ TS: 13019). Çarpana dokumalar uygulama teknikleri bakımından bölgelere göre değişkenlik gösterebilmektedir (Atlıhan, 2017: 21). Hatta Anadolu'da yaygın olarak bilenen çarpana kartına bazı bölgelerde pine denildiği bilinmektedir.

Düz dokumaya göre daha karmaşık bir yapıya sahip olan çarpana dokuma tekniğinde (Uzunöz, 2020) yüzeyleme ve desenleme şu aşamalardan oluşmaktadır (Uzunöz, 2020; Akpınarlı ve Ortaç, 2007).

Çarpana Kartı İzleyen Şekil 2’de görüldüğü gibi dar en dokuma yapımında kullanılan, üçgen, kare ve çokgen biçiminde köşeleri olan, bazılarında ortalarında deliklerin bulunduğu, ölçüleri avuç içi kadar olabilen, ince, düzgün yüzeyli ve sert bir levhadır (Atlıhan, 2017: 21). Geleneksel anlamda deri, ağaç, mukavva gibi malzemelerle üretilen günümüzde ise sıkıştırılmış kâğıtlardan ve plastikten üretilen örnekleri de bulunmaktadır (Uzunöz, 2020).

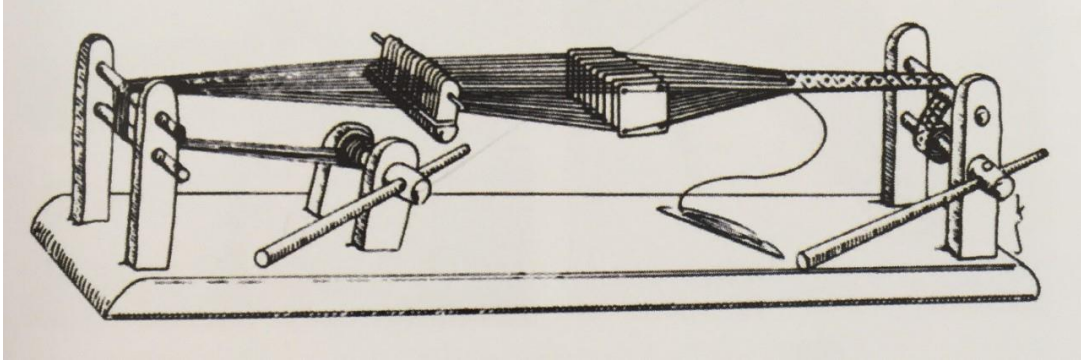
Şekil 2: Çarpana Kart Örnekleri

Kaynak: Aytaç, 1982.

Çarpana kartlarının belirtildiği gibi değişik formlarda bulunması dokuyucuya farklı desen ve genişliklerde dokumalar elde etme imkanı sunmaktadır (Sarıoğlu vd., 2005). Şekilde görüldüğü gibi çeşitli formlarda karşımıza çıkan çarpana kartlarından kare olanından daha temiz ağızlık¹ elde edilmektedir (Uzunöz, 2020). Bu durum dokuyucuya kolaylık sağlamaktadır.

Çarpana Tezgâhı: Şekil 3’te yukarıda ayrıntıları sunulan çarpana kartlarının takılarak oluşturulmuş bir çarpana dokuma tezgâhı verilmiştir (Atlıhan, 2017). Görüldüğü gibi çarpana kartları takılmış çözümler zemin üzerine çakılı iki kazık ve uzunca bir tahtanın ucuna takılan iri çiviler arasında gerilerek hazırlanmıştır.

¹ Çözgü ipliklerinin üstten ve alttan gruplanarak ikiye ayrılması sonucu oluşan yapı temiz ağızlık olarak adlandırılmaktadır (Uzunöz, 2020).

Şekil 3: Çarpana Tezgâhı Örneği

Kaynak: Atlıhan, 2017

Kılıç: Şekil 4’te görüldüğü gibi dokuma süresince gücünden gelen ağızlığı ayarlanması ve açılan ağızlıktan geçirilen atkı ipinin sıkıştırılması için kullanılan, genellikle tahtadan üretilen, hançer, bıçak formunda olan, üzerine işlenen motifler, isimler, süslemeler ile kişiselleştirilebilen araçtır (Aral, 2018; Sarıoğlu vd., 2005; Akpınarlı ve Ortaç, 2007).

Şekil 4: Kılıç ve Çarpana Kartı Örneği

Kaynak: Aral, 2018.

Bıçak: Dokumanın başlangıcında çözgü ipliklerinin ve dokuma sürecinde fazla gelen atkı ipliklerinin kesilmesi işlemlerinde kullanılan araçtır (Akpınarlı, vd., 2012).

Mekik: Şekil 5’te sunulduğu üzere atkı ipliğinin çözgü ipliklerinin arasından rahatça geçirilmesini sağlamak amacıyla kullanılan, iki ucu ip sarılmaya uygun şekilde form kazandırılmış araçtır (Özgün, 2013). Çarpana dokuma yapılırken genel olarak atkı ipi bir yumak halinde veya bir çubuk veya tahta parçasına dolanmasıyla

3. BÖLÜM: ARAŞTIRMA TASARIMI VE BULGULARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

3.1. Araştırmanın Yöntemi

Bu araştırmada Antalya Müzesi'nde bulunan kolan ve çarpana örneklerinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Çalışma kapsamında yanıtı aranan sorunsal yaşanan dünyadan elde edilmesi gereken yanıttır. Dolayısıyla söz konusu çalışmanın ampirik bir tartışma zemini üzerine inşa edilmesi gereklidir. Bu gereklilik konunun içine girilerek resmi tanımlayabilecek öznel bir yöntemin kullanılmasını savunmaktadır (Burrell ve Morgan, 1979 akt: Gölbaşı, 2004: 147-152).

Bu noktada Tablo 1'de ayrıntılandırılacağı üzere çalışma kapsamında öznel bir araştırma yöntemi olan *nitel araştırma* yöntemine başvurulmuştur. Nitel araştırma, görüşme, gözlem ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı algıların ve olayların doğal ortamlarında bütüncül ve gerçekçi bir biçimde ortaya konulmasında nitel araştırma sürecinin izlendiği araştırma yöntemi olarak tanımlanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2016:41).

Tablo. 1: Araştırma Yöntemine Genel Bir Bakış

Araştırma Süreci	
Araştırma Yöntemi	Nitel araştırma yöntemi
Veri Toplama Yöntemi	Belgeler, dokümanlar, fotoğraflar
Araştırmanın Analiz Birimi	Antalya Müzesi'nde bulunan kolan ve çarpana dokumalar
Araştırmanın Bağlamı	Antalya Müzesi
Araştırmanın Evreni	Antalya Müzesi'nde bulunan 65 adet kolan ve çarpana dokumalar
Araştırmanın Örneklemi	Antalya Müzesi'nde bulunan 65 adet kolan ve çarpana dokumalar
Veri Analizi	Betimsel doküman analiz

Arkeologların ve tarihçilerin bir kültüre yönelik özellikleri çalışılırken kullandıkları en yaygın araştırma yöntemlerinden biri kalıntılardan yararlanmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2016:189). Ulaştıkları kalıntılar belirli bir protokol dâhilinde ve birbirleri ile ilişkilendirilerek söz konusu kültüre ait bütüncül bir resmi elde etmekte kullanılmaktadır. Gelenekler, kültürler, devlet politikaları ve yaşantılar yazılı araçlar yoluyla gelecek nesillere aktarılmaktadır. Bu kaynakları analiz eden araştırmacılar bugün bildiğimiz geçmişe ait pek çok bilgiyi bize ulaştırmaktadır. Bu noktada yazılı

dokümanlar, resimler, fotoğraflar geçmiş hakkında pek çok şeyi sunan değerli bilgi kaynaklarıdır. Dolayısıyla söz konusu araştırmada incelenmesi hedeflenen olgu ve/veya olgular hakkında bilgi içeren materyallerin analizini kapsayan *doküman incelemesi* yapılması uygun görülmektedir.

3.2. Araştırmanın Analiz Birimi (Veri Kaynağı)

Bir araştırmada hangi dokümanların önemli olduğu ve *analiz birimi (veri kaynağı)* olarak kullanılabileceği araştırma kapsamında sorulan soru ile yakından ilişkili olmaktadır. Bu kapsamda çok geniş yazılı kaynakların yanında film, video ve fotoğraflar gibi görseller doküman incelemesinde analiz birimi (veri kaynağı) olarak kullanılabilmektedir. Söz konusu araştırmada ise Antalya Müzesi'nde bulunan kolan ve çarpana dokumalar çalışmanın analiz birimini (veri kaynağını) oluşturmaktadır.

3.3. Araştırmanın Bağlamı

Söz konusu çalışma belirtilen amacı gereği Antalya Müzesi'nde yer alan kolan ve çarpana dokumaları araştırmanın nesnesi yapmaktadır. Bu nesnelerin içerisinde bulunduğu ortam ise çalışmanın bağlamını oluşturmaktadır. Dolayısıyla Antalya yöresi ve dokumaların bulunduğu yer olan Antalya Müzesi ilgili çalışmanın bağlamını oluşturmaktadır.

Antalya Yöresi: Anadolu'nun güneyinde, Akdeniz Bölgesi'nin batısında yer alan ve Antalya Körfezi ile Batı Torosların arasında kurulmuş olan Antalya 36 derece 06 dakika ve 37 derece 27 dakika kuzey enlemleri ile 29 derece 14 dakika ve 32 derece 27 dakika doğu boylamları arasında yer almaktadır ve güneyinde Akdeniz, batısında Muğla, kuzeyinde Burdur ve Isparta, kuzeydoğusunda Konya, doğusunda Karaman ve Mersin illeri bulunmaktadır (Armağan, 2005; <https://tr.wikipedia.org/wiki/Antalya-07.09.2020>). Buna ilaveten güneyinde doğal bir sınır olarak Akdeniz'in yer aldığı şehrin kuzeyinde Beydağları, doğusunda Vezirdağı, batısında Tahtalar Dağı bulunmaktadır. İlin yüz ölçümü ise 20 177 km² dir.

Pamfilya² olarak anılan bölgenin gözde şehirlerinden olan Antalya MÖ 158'de Bergama Kralı II. Attalos Flades (MÖ 159-138) tarafından kurulmuştur (Armağan, 2005). Rivayete göre kral askerlerine yeryüzündeki cenneti bulmaları için talimat

² Pamfilya kelimesinin anlamı "Tüm halklardan olan insanların yaşadığı memleket, ırkların ülkesi"dir.

verir. Yola çıkan askerler bugün Antalya'nın bulunduğu yere geldiklerinde cenneti bulduklarına inanmışlar ve bölgeye kralı getirmişlerdir. Kral Attalos bölgeyi gördüğünde çok etkilenmiş ve buraya büyük bir kent kurulmasını emretmiştir (<https://www.skylife.com/tr/1985-09/bergama-krali-attalos-tan-gunumuz-antalya-sina-07.09.2020>). Kentin kurucusu Kral Attalos'un adına binayen bu kente Ataleia adı verilmiştir (https://tr.wikipedia.org/wiki/Antalya#K%C3%B6ken_bilimi-07.09.2020). İlgili alanyazın incelendiğinde kentin adının Atalia, Adalia, Ortaçağ Batı kaynaklarında Satalia, Arap ve Türk kaynaklarında ise Antaliyye, Adalya olarak geçtiği görülmektedir (Armağan, 2005).

Bölgedeki Eski Çağ incelemelerinin henüz doygunluğa ulaşmamış olmasına rağmen Antalya yöresinin Hitit, Bergama, Roma, Bizans, Selçuklu, Osmanlı hâkimiyetinde kaldığı ve son olarak Türklerin eline geçtiği bilinmektedir (Armağan, 2005; <https://tr.wikipedia.org/wiki/Antalya-07.09.2020>).

Yazları sıcak ve kurak, kışları ılık ve yağışlı bir iklim tipinin hâkim olduğu Antalya ili iklimi Akdeniz İklimine girmektedir (<https://tr.wikipedia.org/wiki/Antalya-07.09.2020>). Yazın ortalama sıcaklık 28-36° arası olsa da öğlen saatlerinde sıcaklığın 40° yi gördüğü de olmaktadır. Kıyı bölgesinde yazlar uzun ve sıcak kışlar ılığa yakın bir oranda geçmektedir. Yağmur yazın neredeyse hiç görülmemekle beraber ilkbahar ve sonbahar aylarında sağanak olarak görülmektedir. Antalya ilinde yıllık ortalama nispi nem ise %64 civarında kaydedilmektedir.

Belirtilen iklimsel özellikler bitki örtüsünü etkilediği için bölgeye yaz kuraklığına uyum sağlayabilen makilerin hâkim olduğu görülmektedir. Antalya ormanlarında köknar, meşe, dişbudak, karaağaç, kocayemiş, çınar, ahlat, ıhlamur, yabani ve aşılı zeytin, kermes meşesi, mazı meşesi, sandal, sakız ağacı, mersin, tespih ağacı, defne, akça kesme, hayıt, zakkum, Keçiboynuzu, kayacak, funda, ladin, çılbirdı, cehri, katırtırnağı, kekik, patlangaç, sütleğen, dikenli mersin, deve dikenli, ballı baba, alev doda, adaçayı, safran, kanada şifa otu, tokuz otu, çakır dikenli, çiriş otu, kuşkonmaz, krizantem gibi ağaç ve ot cinsleri bulunmaktadır.

Bölgenin iklimi ve bitki örtüsü çeşitliliği zengin yaban hayatının çeşitliliğine zemin hazırlar. Geyik, tilki, sansar, yabankeçisi, sincap, çulluk, üveyik, sarıasma,

çakal, sırtlan, kurt, keklik, ayı, bildirgin, yaban güvercini, karatavuk, turaç, alageyik, turna zengin yaban hayatını oluşturan canlılar arasında yer almaktadır.

Antalya ili tarıma uygun toprakları, ulaşım kolaylığı sunması, gelişmiş tesisleşme olanakları ve deniz kıyısında yer alması gibi nedenlerle göç için cazibe yaratmaktadır. Bu nedenle 1927 sayımlarında 206 270 olan nüfus günümüzde 2 511 700'e ulaşmıştır. Şehrin ekonomisinde tarım, ticaret ve turizm ağırlıklı olmakla beraber sanayi faaliyetleri son yıllarda gelişim göstermektedir. Hayvancılık ve madencilik gibi alanlar ise az yönelinen alanlardır.

Tarih boyunca pek çok medeniyete ev sahipliği yapmış ve bir kültür havzası olma özelliğine sahip olan Antalya ilinde geleneksel el sanatları da çeşitlilik göstermektedir (<https://antalya.ktb.gov.tr/TR-67442/antalyada-geleneksel-el-sanatları-ve-zanaatlar.html>- 07.09.2020). Bakırcılık, bıçakçılık, kalaycılık, demircilik, çalgı yapımcılığı, çeyiz sandığı yapımcılığı, çorap örücülüğü, fiğla bardağı yapımcılığı, gılamık dokumacılığı, halı dokumacılığı, kilim dokumacılığı, ipek dokumacılığı, oya örücülüğü, kaşıkçılık, su kabağı işlemeciliği ve tekne yapımcılığı bahsi geçen geleneksel el sanatları içerisinde yer almaktadır.

Antalya Müzesi: Zengin bir geçmişe sahip olan Antalya yöresi müzeleri bakımından da zengin bir ildir. Müzelerin büyük çoğunluğu şehir merkezi ve Alanya sınırları içerisinde yer almaktadır. Antalya Müzesi, Alanya Atatürk Evi Müzesi, Kaleiçi Müzesi, Alanya Kızılküle Etnografya Müzesi, Side Müzesi, Alanya Arkeoloji Müzesi, İçkale Müzesi, Antalya Atatürk Müzesi ve Antalya Oyuncak Müzesi gibi müzeler Antalya'da hizmet veren müzeler arasında yer almaktadır.

Söz konusu tezin çalışma alanını oluşturan Antalya Müzesi kuruluş girişimi 15 Ekim 1919'da olmuştur (https://tr.wikipedia.org/wiki/Antalya_M%C3%BCzesi, 07.09.2020; Göller Bölgesi Aylık Hakemli Ekonomi ve Kültür Dergisi). Rivayete göre I. Dünya Savaşı'ndan sonra 28 Mart 1919'da İtalyanlar Antalya'yı işgale ederler ve bölgede açıkta gördükleri tarihi eserleri toplamaya başlarlar. O yıllarda Antalya tarihine ilgi duyan lise öğretmeni Süleyman Fikri Erten tarihi eserleri medeniyet adına topladıklarını iddia eden İtalyanlara karşı çıkar ve Tekeli Mehmet Paşa Camii civarında bulunan terk edilmiş Bayraktar Baba Türbesi'ni düzenleyerek bir depo müze oluşturmaya başlar. İtalyanların Antalya'dan çekilmesinden topladığı eserleri Alaaddin Camii'ne (Panaya Kilisesi) taşır. Böylece birinci müze binası

oluşmuş olur ve Süleyman Fikri erten de müze müdürlüğüne atanır. 1937 yılına gelindiğinde müze ikinci müze binası olan Yivli Minare Camii'ne taşınır ve 1972 yılına kadar burada hizmet verir. 1972 yılında 14 sergi salonu ile pek çok eserin sergilendiği açık hava galerileri ve bahçeden meydana gelen 30 000 m² lik bir alana sahip olan müze binasına taşınır ve burada hizmet vermeye devam eder.

3.4. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Evren, araştırılan olay veya olguyu en iyi yansıtan veya hakkında bilgi alınmak istenilen ve oldukça geniş bir veri alanına sahip öge ve yığınlardan (birey, sınıf, birim, element, olay veya olgu gibi) oluşan gruplar olarak tanımlanmaktadır (Baltacı, 2018). Evren çeşitlendikçe, tamamına ulaşılarak veri toplanması güçleşmektedir. Dolayısıyla evrene erişim imkânları sınırlanabilmektedir. Bu durum araştırmacıyı evreni temsil ettiğini düşündüğü ve evrenin içinde yer alan bir bölüme yönlendirmektedir. Dolayısıyla araştırmacının incelediği ve aktif olarak ilgili evrenden aldığı ve o evreni temsil eden grup örneklem olarak tanımlanmaktadır.

Daha önce gerekçelendirildiği gibi bu çalışmada Antalya Müzesi'nde bulunan kolan ve çarpana dokumaların incelenmesi amaçlanmaktadır. Dolayısıyla araştırmanın **evrenini** Antalya Müzesi'nde gerek teşhirde gerek depolarda bulunan kolan ve çarpana dokumalar oluşturmaktadır. Gerekli izinler alınarak ve Antalya Müzesi yetkilileri ile görüşülerek evreni oluşturan tüm birimlere erişilebileceği tespit edilmiştir. Dolayısıyla Antalya Müzesi'nde bulunan toplam 65 adet kolan ve çarpana dokuma söz konusu çalışmanın **örneklemine** oluşturmaktadır.

3.5. Veri Analizi

Nitel araştırma yönteminde veri analiz süreci verilerin organizasyonunu, verilerin ön okuma işleminden geçirilmesini, temaları kodlamayı ve organize etmeyi, verilerin sunumunu ve yorumlanmasını etkinliklerini içeren bir döngü olarak tanımlanmaktadır (Creswell, 2016: 179). Söz konusu çalışmada belirtilen sistematik izlenerek veriler değerlendirilmektedir.

Söz konusu araştırmada **betimsel doküman analizi** yapılarak, toplanan verinin özgün (orijinal) yapısına sadık kalınmıştır. Betimsel analizde ulaşılan veriler daha önceden belirlenen temalara göre özetlenmekte ve yorumlanmaktadır (Yıldırım ve

Şimşek, 2016: 239-240). Bu amaçla veriler sistematik ve açıklayıcı bir şekilde sunulmaktadır. Betimsel analiz, bir tematik çerçeve oluşturma, tematik çerçeveye göre verilerin işlenmesi, bulguların tanımlanması ve bulguların yorumlanması olmak üzere dört aşamadan oluşmaktadır. Bu nedenle söz konusu çalışmada elde edilen veriler betimsel bir anlatım ile sunulmuş, bulguların araştırma amacı doğrultusunda doküman kartları üzerinden sistematik olarak sınıflandırılması ve yorumlanması yoluna gidilmiştir.

Tablo. 2: Doküman Kartı

KATALOG NUMARASI	
Doküman Numarası	
Müze Geliş Tarihi	
Müze Geliş Şekli	
Müzedeki Yeri	
Dokuma Malzemesi	
Dokuma Boyutu	
Dokuma Tekniği	
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	

Verilerin toplanması esnasında tamamen nitel araştırma etiğine uygun davranılmıştır. Araştırmaya başlamadan önce Antalya Müzesi'nde böyle bir çalışmanın yürütülmesi için Akdeniz Üniversitesi kanalıyla resmi izin alınmıştır. Sahaya inilmeden önce Tablo 2'de yer alan bilgileri içeren doküman kartları hazırlanmıştır. Bu ön hazırlık çalışmasından sonra müzeye gidilmiş ve müzede bulunan tüm kolan ve çarpana dokumalar ile ilgili bilgiler doküman kartlarına kodlanmış ve görsellerine ait fotoğraflar edinilmiştir. Bu noktada şu hususu belirtmekte yarar görülmektedir: çalışmanın örneklemini oluşturan 65 adet kolan ve çarpana dokumaya ait fotoğraf çekimleri müzenin arşivinden edinilmiş araştırmacı tarafından fotoğraflanmamıştır. İlgili dokumaların tarihi eser niteliğinde olmaları nedeniyle özellikle temastan kaçınılmış ve hassas davranılmıştır. Ancak ziyarete açık teşhirde ki ürünler araştırmacı tarafından gözlemlenmiştir. Bu yolla erişilen fotoğrafların bütüncül olarak değerlendirilmesinden sonra örneklerde kullanılan desenler çıkarılarak bir desenleme çalışması yürütülmüştür. Bu araştırmanın uygulama aşaması için 7 adet dokuma yapılmış ve 3 adet de ürün çıkarılmıştır.

3.6. Araştırmanın İnandırıcılık, Aktarılabilirlik, Tutarlılık ve Teyit Edilebilirlik Ölçütleri

Nitel araştırmalarda uygunluk ölçütleri olarak inandırıcılık (iç geçerlilik), aktarılabilirlik (dış geçerlilik) ve tutarlılık (iç güvenilirlik) ve teyit edilebilirlik (dış güvenilirlik) ölçütleri kullanılmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2016: 269-276). İnandırıcılık (iç geçerlilik), sonuçlara nasıl ulaşıldığının açık saçık bir şekilde ve tüm kanıtlarıyla sunulması demektir. Aktarılabilirlik (dış geçerlilik), araştırmanın sonuçlarının ilgili konu bazında analitik olarak genellenebilmesidir. Tutarlılık (iç güvenilirlik) ve teyit edilebilirlik (dış güvenilirlik) araştırmanın başka araştırmacılar tarafından yapılması sonucunda yine aynı sonuçlara ulaşılması ile ilgilidir. Bu nedenle bu çalışmada tutarlılık (iç güvenilirlik) sağlanması için toplanan verilerin orijinal formuna sadık kalınmıştır ve teyit edilebilirlik (dış güvenilirlik) ölçütünün sağlanması için tez danışmanı ile tüm süreç boyunca bir araya gelinerek değerlendirmeler yapılmıştır.

3.7. Araştırmanın Kısıt ve Sınırlılıkları

Söz konusu çalışma Antalya Müzesi'nde bulunan tüm kolan ve çarpana örnekleri üzerinden yürütüldüğü için biricik ve özgün özellik taşımaktadır. Dolayısıyla sonuçlar yazılırken alanyazında yer alan başka çalışmaları desteklemesi ve/veya reddetmesi söz konusu olmamıştır. Bu nedenle de sonuçlar çalışmanın sonuç kısmı bulgulardan elde edilen sonuçların yorumlanmasından ibarettir.

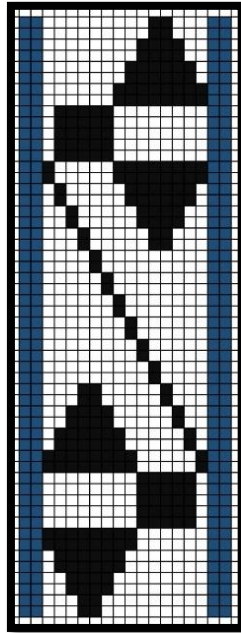
3.8. Araştırmanın Bulguları

Bu başlık altında Antalya Müzesi'nde yer alan 65 adet kolan ve çarpana dokumanın incelenmesi sonucu ortaya çıkan bulgular verilmiştir. Bulgular ilgili dokumalara ait özellikleri yansıtan görseller, katalog bulguları ve dokumada kullanılan desenler halinde sunulmuştur.

Görsel. 1: Katalog 1’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 1	
Doküman Numarası	E.736
Müze Geliş Tarihi	20.06.1968
Müze Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Vitrin/ T-12
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	360 cm/ 3 cm
Dokuma Tekniği	Çarpana dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Dar ve ince uzun şerit halinde mavi, kırmızı, siyah, sarı renkli dokumalı uçları ponponlar ve mavi boncukludur.

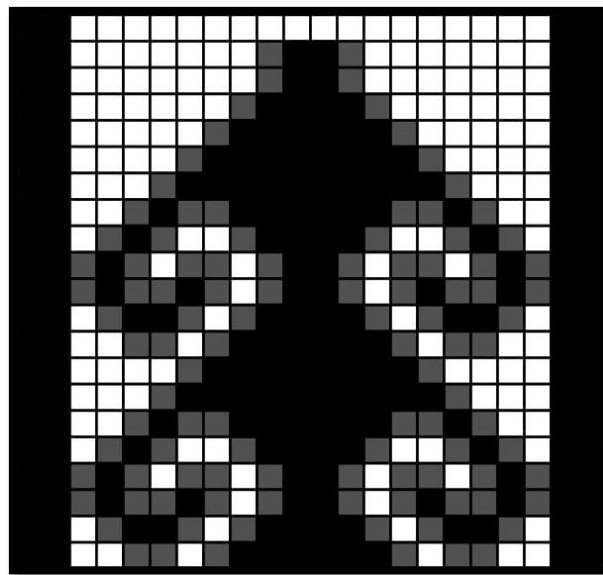

Çizim. 1: Görsel 1’de yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 2: Katalog 2’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 2	
Doküman Numarası	E.11.3.75
Müze Geliş Tarihi	10.01.1975
Müze Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Vitrin/ T-12
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	350 cm/ 2,5 cm
Dokuma Tekniği	Çarpana Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Çakır kıvrımlı mavi, beyaz, kırmızı renkli şerit dokumadır.

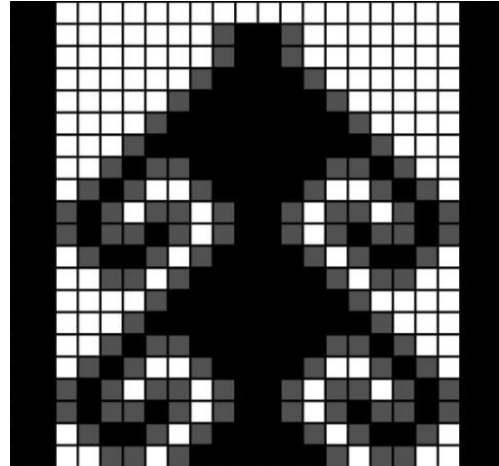
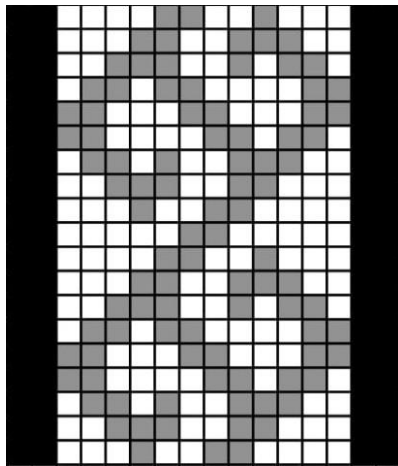

Çizim. 2: Görsel 2’de yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 3: Katalog 3'te ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 3	
Doküman Numarası	E.17.3.75
Müzeeye Geliş Tarihi	10.01.1975
Müzeeye Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Vitrin/ T-12
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	350 cm/ 3,5 cm
Dokuma Tekniği	Çarpana Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Turuncu, mavi, beyaz, kahverengi renkli şerit dokumadır.

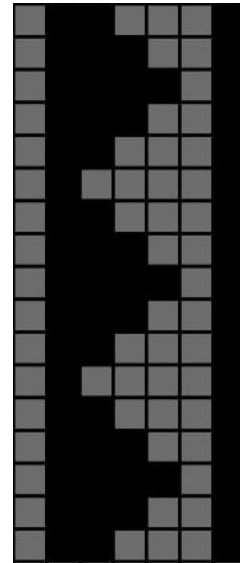
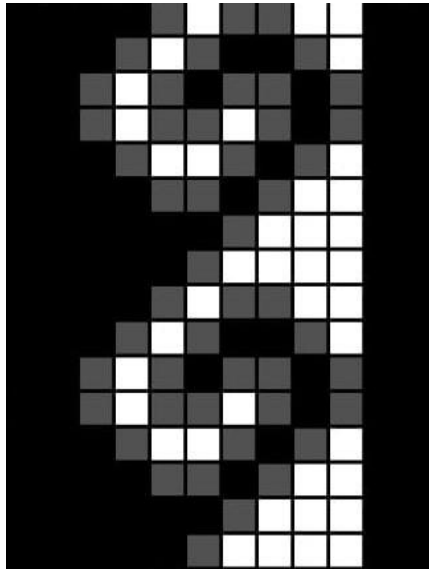

Çizim. 3: Görsel 3'te yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 4: Katalog 4’te ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 4	
Doküman Numarası	E.1.22.76
Müze Geliş Tarihi	03.08.1976
Müze Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Vitrin/ T-12
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	203 cm/ 6.5 cm
Dokuma Tekniği	Çarpana Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Uç kısmı saç örgüsü şeklinde örülmüştür. Ulumalı çapraz dizileri ve zikzak dişlerden ibaret nakışlıdır. Lacivert, bordo ve beyaz renkli şerit dokumadır.

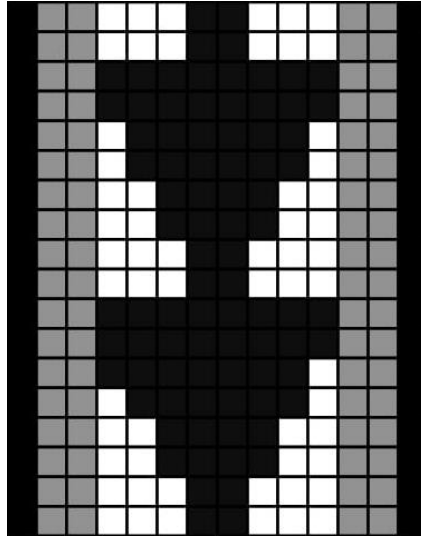

Çizim. 4: Görsel 4’te yer alan dokumada kullanılan desenler

Görsel. 5: Katalog 5’te ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 5	
Doküman Numarası	E.1.4.78
Müze Geliş Tarihi	06.06.1978
Müze Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Vitrin/ T-12
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	362 cm/ 1,7 cm
Dokuma Tekniği	Çarpana Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Kenarları siyah ve beyaz, yeşil zemin üzerine kırmızı renkli şerit dokumadır. Uçları saç örgüsünden sonra püsküllüdür.

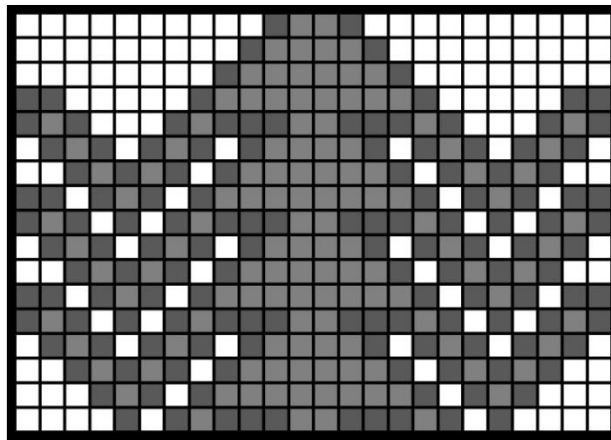

Çizim. 5: Görsel 5’te yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 6: Katalog 6’da ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 6	
Doküman Numarası	E.6.5.78
Müzeye Geliş Tarihi	06.06.1978
Müzeye Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Vitrin/ T-12
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	351 cm/ 6,4 cm
Dokuma Tekniği	Çarpana Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Uçlar saç örgüsü şeklinde olup lacivert, beyaz, kahverengi ve kırmızı renkli şerit dokumadır. Yer yer yıpranmalar mevcuttur.

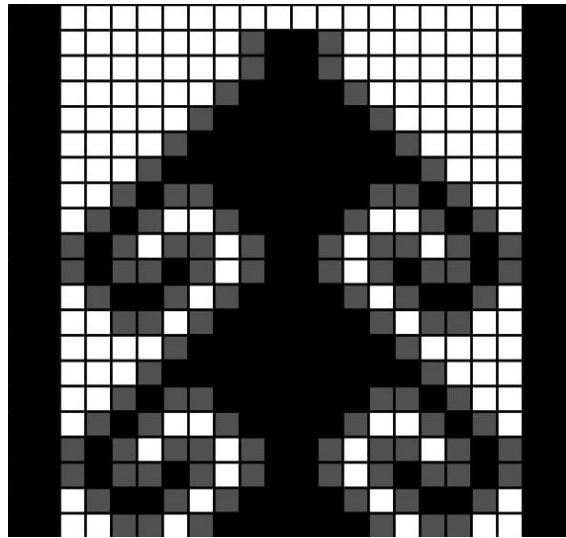

Çizim. 6: Görsel 6’da yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 7: Katalog 7’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 7	
Doküman Numarası	E1.8.80
Müzeye Geliş Tarihi	13.06.1980
Müzeye Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Vitrin/ T-12
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	453 cm/ 4,5 cm
Dokuma Tekniği	Çarpana Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Sarı, yeşil, beyaz, mor renkli yünlerden örülmüş şerit dokumadır. Uçlar saçaklıdır.

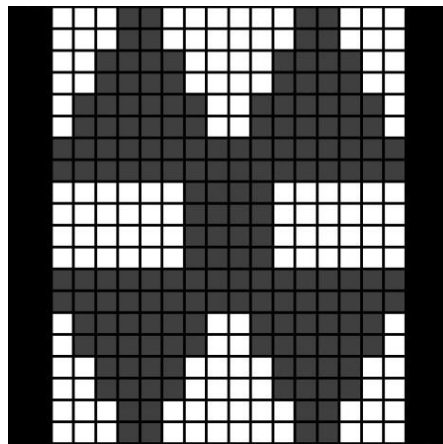
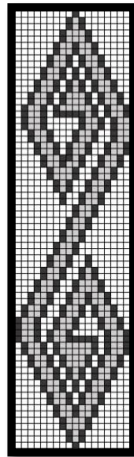

Çizim. 7: Görsel 7’de yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 8: Katalog 8’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 8	
Doküman Numarası	E.46.38.72
Müze Geliş Tarihi	25.12.1972
Müze Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo/ G.K. – 30
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	433 cm/ 6,5 cm
Dokuma Tekniği	Çarpana Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Koyu lacivert, bordo, beyaz, turuncu ve karmen renkler hâkimdir. Gövdede çift yol şeklinde ikişerli beyaz çizgiler olup ortadaki enlice kısım lacivert ve bordo renklidir. Bir ucu örgülü ve püsküllüdür.

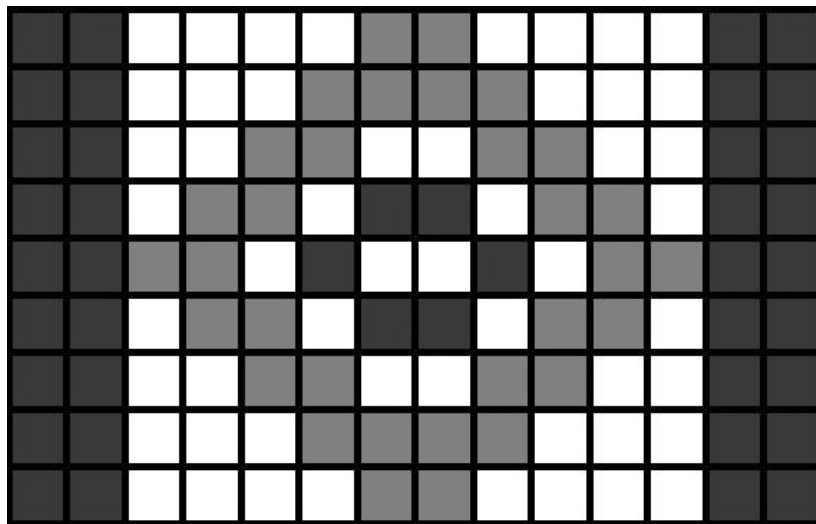

Çizim. 8: Görsel 8’de yer alan dokumada kullanılan desenler

Görsel. 9: Katalog 'da ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 9	
Doküman Numarası	E.1.118.73
Müze Geliş Tarihi	19.12.1973
Müze Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo/ Ahşap Kutu 9
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	Kart boyutları 6,5X8,5 cm çarpana takılı uzunluk 250X2 cm
Dokuma Tekniği	Çarpana Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Yarıya kadar örülmüş bir şeridin ortasında dörder delikli 9 adet çarpana tahtası ile sergilenmektedir. Bordo, siyah ve beyaz renkler hâkimdir.

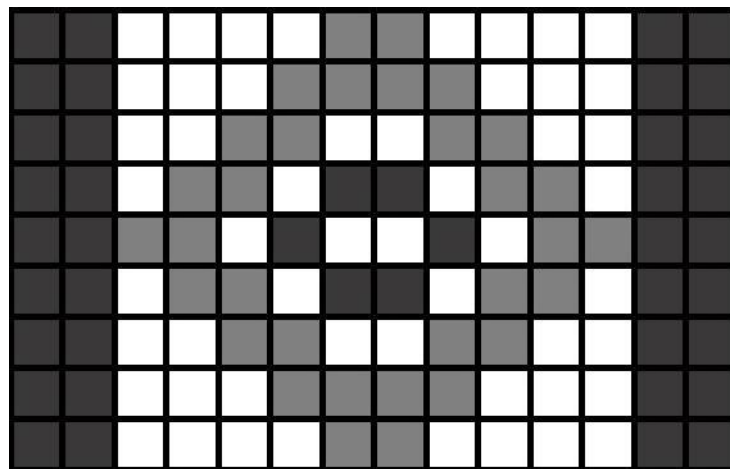

Çizim. 9: Görsel 9'da yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 10: Katalog 10’da ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 10	
Doküman Numarası	E.4.119.73
Müzeye Geliş Tarihi	20.12.1973
Müzeye Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo/ G. K. - 81
Dokuma Malzemesi	Kıl
Dokuma Boyutu	350 cm/ 4,5 cm
Dokuma Tekniği	Çarpana Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Nakışları yündür. Uçları saç örgüsü şeklindedir. Renkler kırmızı, beyaz ve siyahtır.

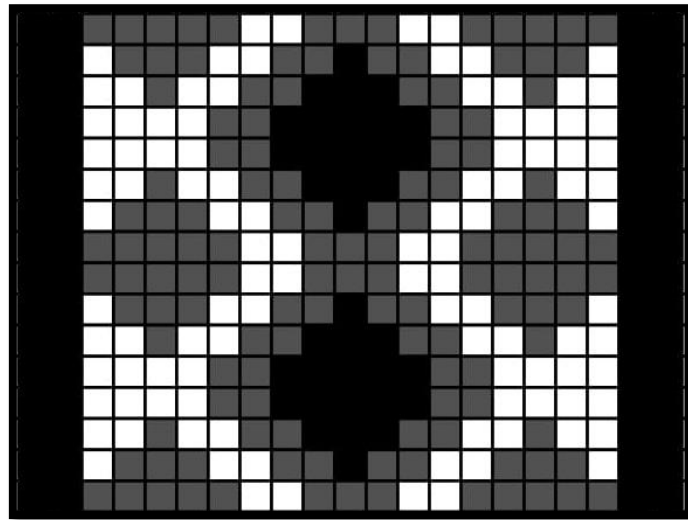

Çizim. 10: Görsel 10’da yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 11: Katalog 11’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 11	
Doküman Numarası	E. 3.28.74
Müzeye Geliş Tarihi	18.09.1974
Müzeye Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo/ G.K. - 83
Dokuma Malzemesi	Kıl
Dokuma Boyutu	402 cm/ 2 cm
Dokuma Tekniği	Çarpana Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Koyu kahve, kırmızı ve beyazla ana nakış birbirine bağlanmıştır.

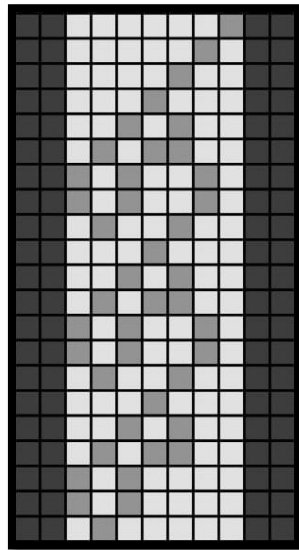

Çizim. 11: Görsel 11’de yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 12: Katalog 12’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 12	
Doküman Numarası	E.10.3.75
Müzeye Geliş Tarihi	10.01.1975
Müzeye Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo/ G.K-115
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	288 cm/ 2,5 cm
Dokuma Tekniği	Çarpana Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Turuncu, siyah, koyu kırmızı renkli şerit dokumadır.

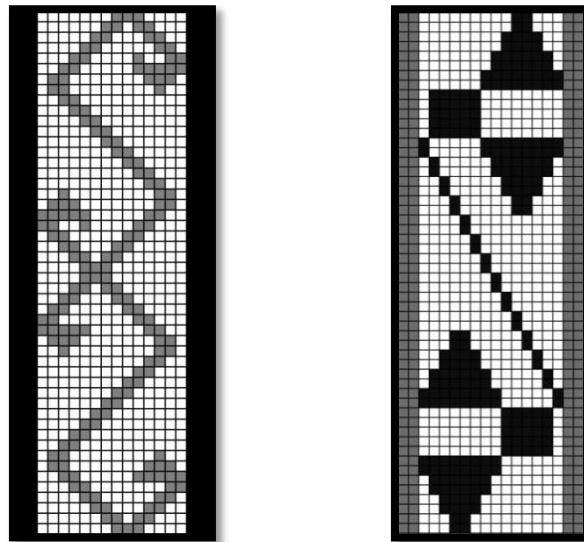

Çizim. 12: Görsel 12’de yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 13: Katalog 13'te ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 13	
Doküman Numarası	E.12.3.75
Müze Geliş Tarihi	10.01.1975
Müze Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo/ G.K. - 85
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	360 cm/ 2,5 cm
Dokuma Tekniği	Çarpama Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Kahverengi, yeşil, kırmızı, beyaz renkli şerit dokumadır.

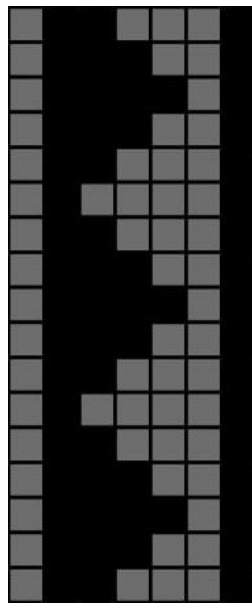

Çizim. 13: Görsel 13'te yer alan dokumada kullanılan desenler

Görsel. 14: Katalog 14’te ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 14	
Doküman Numarası	E.13.3.75
Müzeye Geliş Tarihi	10.01.1975
Müzeye Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo/ G. K. - 85
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	300 cm/ 1,5 cm
Dokuma Tekniği	Çarpına Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Dokumada beyaz, siyah, turuncu renkler kullanılmıştır.

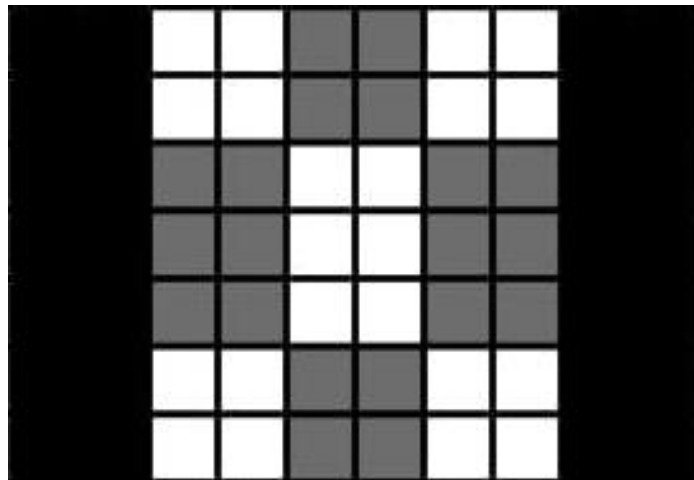

Çizim. 14: Görsel 14’te yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 15: Katalog 15'te ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 15	
Doküman Numarası	E.15.3.75
Müze Geliş Tarihi	10.01.1975
Müze Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	265 cm/ 2 cm
Dokuma Tekniği	Çarpana Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Turuncu, yeşil, beyaz, kırmızı renkli şerit dokumadır.

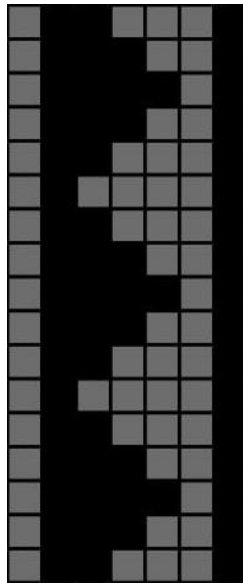

Çizim. 15: Görsel 15'te yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 16: Katalog 16’da ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 16	
Doküman Numarası	E.16.03.75
Müze Geliş Tarihi	10.01.1975
Müze Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	280 cm/ 1,5 cm
Dokuma Tekniği	Çarpana Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Siyah, turuncu, beyaz renkli şerit dokumadır.

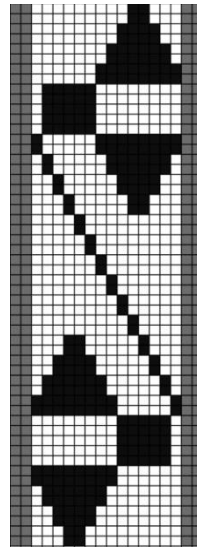
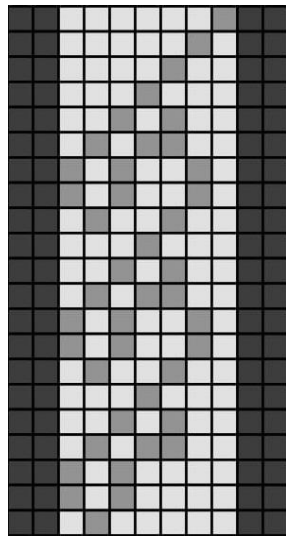

Çizim. 16: Görsel 16’da yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 17: Katalog 17’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 17	
Doküman Numarası	E.18.3.75
Müze Geliş Tarihi	10.01.1975
Müze Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	240 cm/ 2 cm
Dokuma Tekniği	Çarpana Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Kahverengi, beyaz, soluk kırmızı renkli şerit dokumadır.

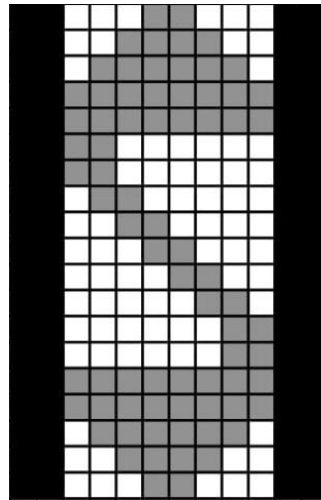

Çizim. 17: Görsel 17’de yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 18: Katalog 18’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 18	
Doküman Numarası	E.14.22.75
Müze Geliş Tarihi	16.04.1975
Müze Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo/ G. K. - 87
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	368 cm/ 4 cm
Dokuma Tekniği	Çarpana Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Koyu kahve, kırmızı, beyaz ve koyu mavi renkli dokumadır.

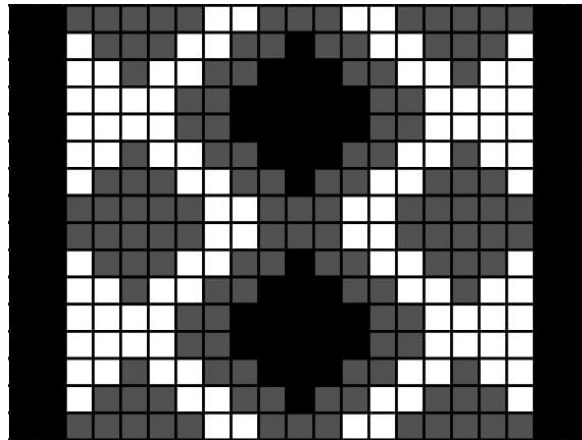

Çizim. 18: Görsel 18’de yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 19: Katalog 19’da ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 19	
Doküman Numarası	E.2.5.78
Müzeye Geliş Tarihi	06.06.1978
Müzeye Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo/ G.K. - 92
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	300 cm/ 4 cm
Dokuma Tekniği	Çarpana Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Kenarlar turuncu çizgilidir. Zemin beyaz üzerine koyu kırmızı ve koyu mavidir. Uçları saç örgülü ve püsküllüdür.

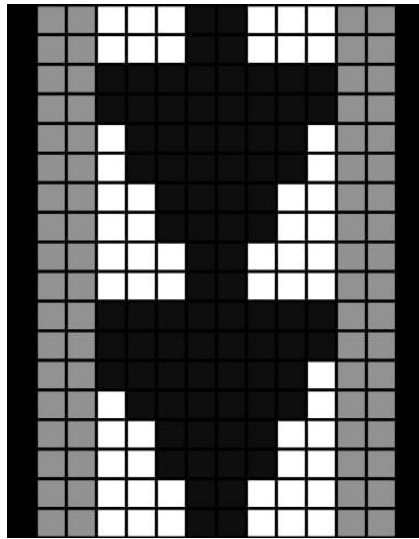

Çizim. 19: Görsel 19’da yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 20: Katalog 20’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 20	
Doküman Numarası	E.8.9.79
Müze Geliş Tarihi	28.05.1979
Müze Geliş Şekli	Bağış (Antalya Müzesi Derneği)
Müzedeki Yeri	Depo/ G.K. - 94
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	396 cm/ 3.5 cm
Dokuma Tekniği	Çarpana Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Dokuma siyah, kırmızı, beyaz, yeşil, turuncu renkte olup uçları kendinden püsküllüdür. Ayrıca dokumada yer yer yıpranmalar mevcuttur.

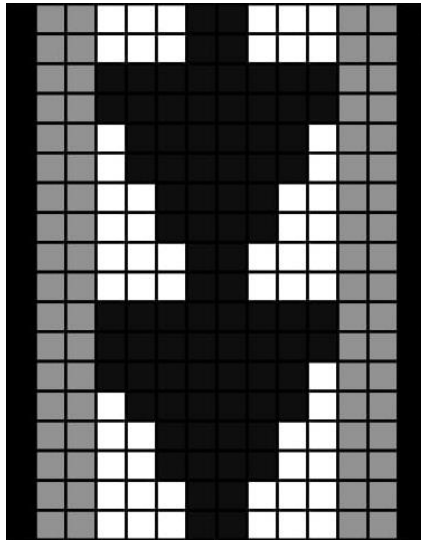

Çizim. 20: Görsel 20’de yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 21: Katalog 21’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 21	
Doküman Numarası	E.9.9.79
Müze Geliş Tarihi	28.05.1979
Müze Geliş Şekli	Bağış (Antalya Müzesi Derneği)
Müzedeki Yeri	Depo/ G.K. - 94
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	323 cm/ 3,5 cm
Dokuma Tekniği	Çarpana Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Dokuma siyah, kırmızı, beyaz, yeşil, turuncu renkte olup uçları kendinden püsküllüdür.

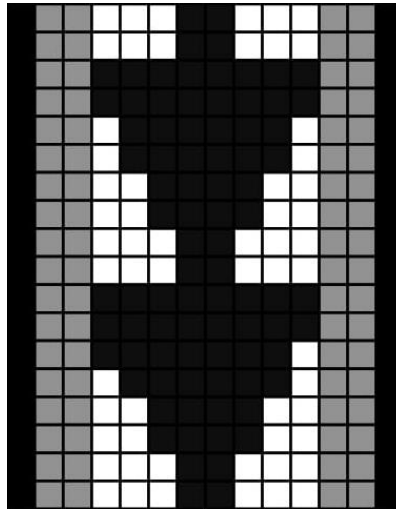

Çizim. 21: Görsel 21’de yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 22: Katalog 22’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 22	
Doküman Numarası	E.4.16.80
Müze Geliş Tarihi	22.08.1980
Müze Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo/ G.K. - 95
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	371 cm/ 2 cm
Dokuma Tekniği	Çarpana Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Beyaz zeminde kırmızı siyah birbirini takip eden küçük baklava suları mevcut olup, kenarları bordo, sarı, siyah renkli ve konturludur.

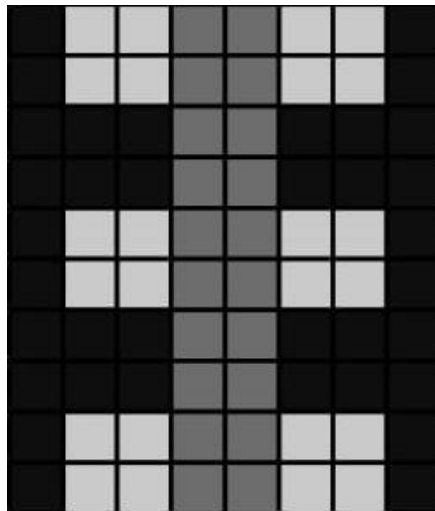

Çizim. 22: Görsel 22’de yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 23: Katalog 23'te ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 23	
Doküman Numarası	E.1.25.2000
Müze Geliş Tarihi	22.11.2000
Müze Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo/ G.K. - 115
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	340 cm/ 2 cm
Dokuma Tekniği	Çarpana Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Lacivert, bordo, kırmızı, mavi, yeşil, krem ve siyah renkli olup uçları sökülüştür.

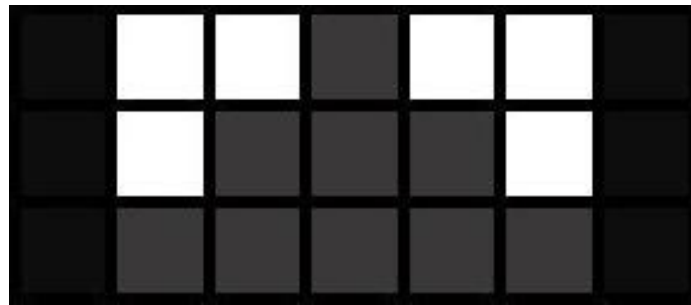

Çizim. 23: Görsel 23'te yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 24: Katalog 24’te ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 24	
Doküman Numarası	E.2.25.2000
Müze Geliş Tarihi	22.11.2000
Müze Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo/ G.K. - 115
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	365 cm/ 2 cm
Dokuma Tekniği	Çarpana Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Kırmızı, açık yeşil, mavi, lacivert, krem ve pembe renkli olup uçları sökülüştür.

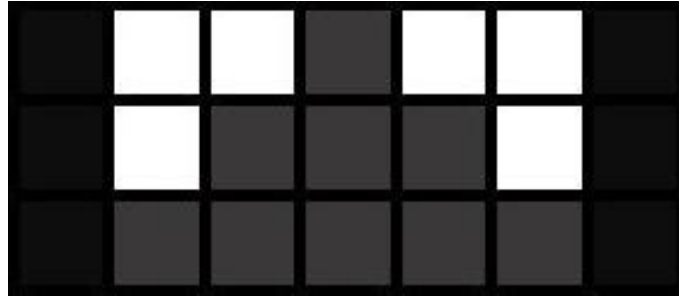

Çizim. 24: Görsel 24’te yer alan dokumada kullanılan desen

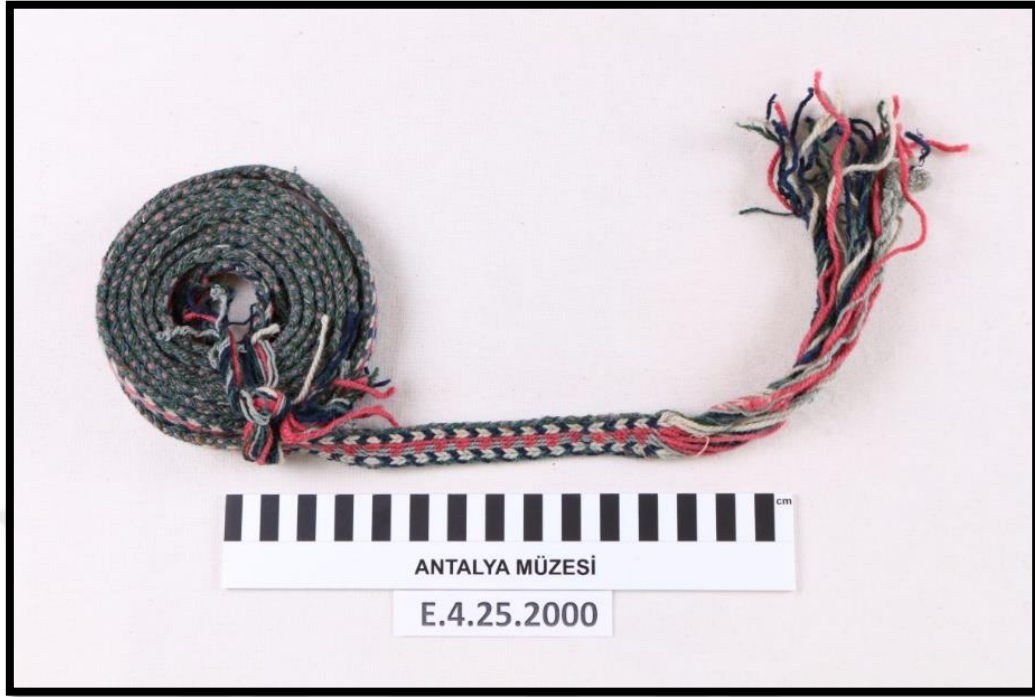

Görsel. 25: Katalog 25'te ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 25	
Doküman Numarası	E.3.25.2000
Müze Geliş Tarihi	22.11.2000
Müze Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo/ G.K. - 115
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	355 cm/ 2 cm
Dokuma Tekniği	Çarpana Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Lacivert, sarı, yeşil, bordo, kahverengi ipliklerle dokunmuş olup uçları sökülüştür.

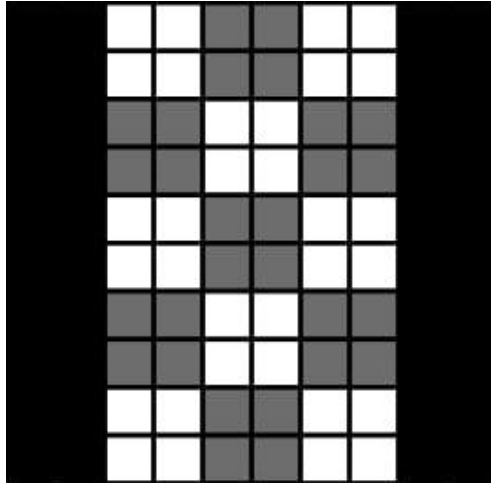

Çizim. 25: Görsel 25'te yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 26: Katalog 26’da ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 26	
Doküman Numarası	E.4.25.2000
Müze Geliş Tarihi	22.11.2000
Müze Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo/ G.K. - 115
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	360 cm/ 2 cm
Dokuma Tekniği	Çarpana Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Pembe, lacivert, açık ve koyu yeşil renkli olup uçları sökülüştür.

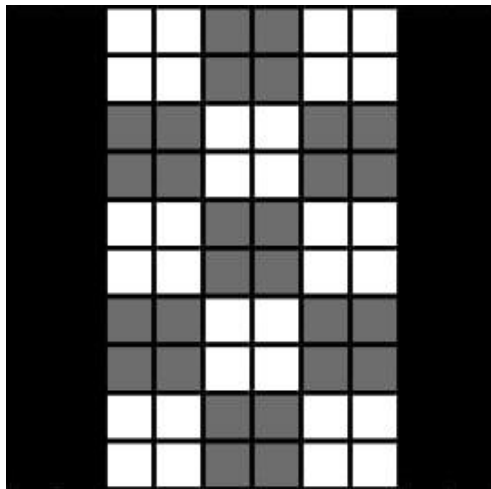

Çizim. 26: Görsel 26’da yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 27: Katalog 27’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 27	
Doküman Numarası	E.5.25.2000
Müzeeye Geliş Tarihi	22.11.2000
Müzeeye Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo/ G.K. - 115
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	365 cm/ 2 cm
Dokuma Tekniği	Çarpana Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Lacivert, pembe, kırmızı, mavi, kahverengi ve açık yeşil renkli olup uçları sökülüştür.

Çizim. 27: Görsel 27’de yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 28: Katalog 28’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 28	
Doküman Numarası	E.6.25.2000
Müzeye Geliş Tarihi	22.11.2000
Müzeye Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo/ G.K. - 115
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	360 cm/ 2 cm
Dokuma Tekniği	Çarpana Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Lacivert, mavi, açık yeşil ve kahverengi iplerle dokunmuştur. Uçları sökülüştür.

Çizim. 28: Görsel 28’de yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 29: Katalog 29’da ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 29	
Doküman Numarası	E.7.25.2000
Müze Geliş Tarihi	22.11.2000
Müze Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo/ G.K. - 115
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	355 cm/ 2 cm
Dokuma Tekniği	Çarpana Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Yeşil, mavi, bordo, lacivert, krem rengi iplerle dokunmuştur. Uçları sökülmüştür.

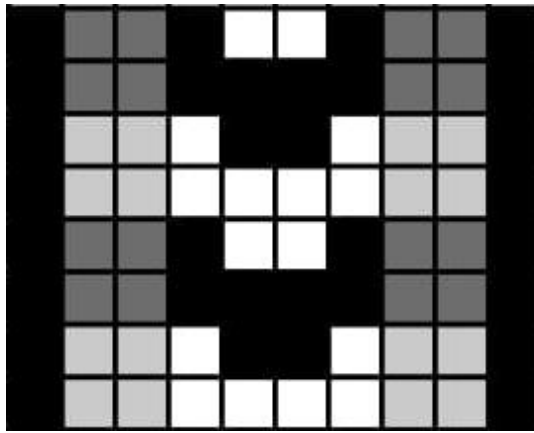

Çizim. 29: Görsel 29’da yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 30: Katalog 30’da ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 30	
Doküman Numarası	E.8.25.2000
Müzeye Geliş Tarihi	22.11.2000
Müzeye Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo/ G.K. - 115
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	355 cm/ 2 cm
Dokuma Tekniği	Çarpana Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Lacivert, açık yeşil, sarı, bordo renklerle dokunmuştur. Uçları sökülüştür.

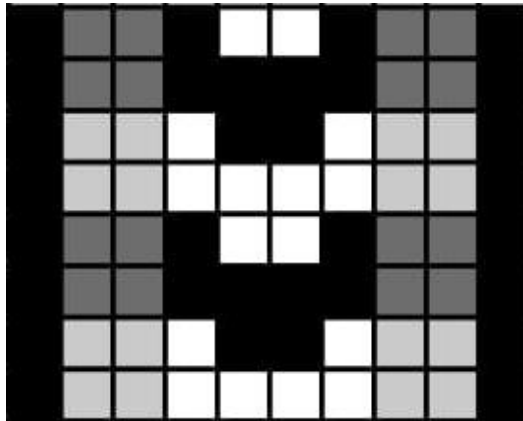

Çizim. 30: Görsel 30’da yer alan dokumada kullanılan desen

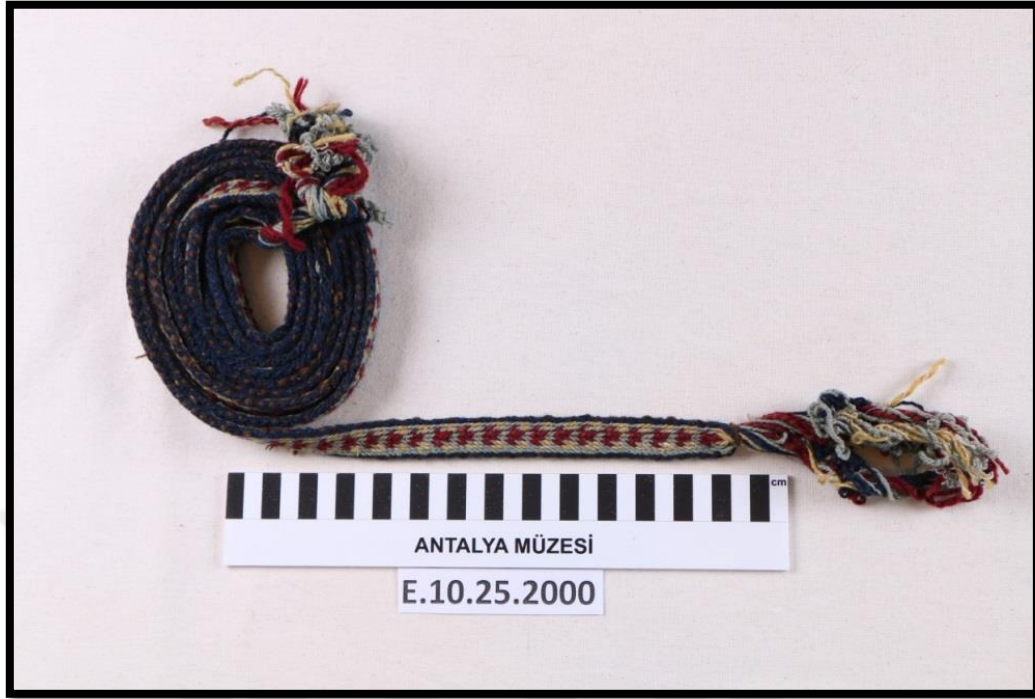

Görsel. 31: Katalog 31’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 31	
Doküman Numarası	E.9.25.2000
Müzeye Geliş Tarihi	22.11.2000
Müzeye Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo/ G.K. - 115
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	255 cm/ 2 cm
Dokuma Tekniği	Çarpama Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Lacivert, açık yeşil, sarı, bordo renklerle dokunmuştur. Uçları sökülmüştür.

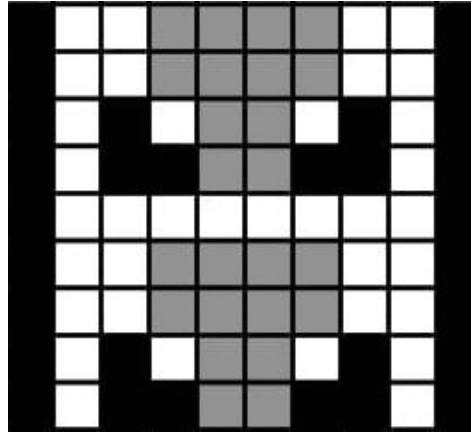

Çizim. 31: Görsel 31’de yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 32: Katalog 32’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 32	
Doküman Numarası	E.10.25.2000
Müzeye Geliş Tarihi	22.11.2000
Müzeye Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo G.K. - 115
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	355 cm/ 2 cm
Dokuma Tekniği	Çarpana Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Lacivert, sarı, yeşil, bordo, kahverengi iplerle dokunmuş olup uçları sökülüştür.

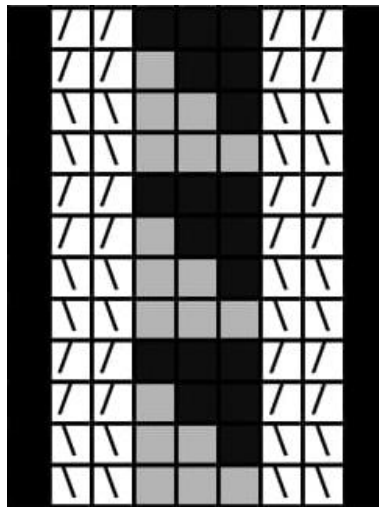

Çizim. 32: Görsel 32’de yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 33: Katalog 33'te ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 33	
Doküman Numarası	E.11.25.2000
Müzeye Geliş Tarihi	22.11.2000
Müzeye Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo/ G.K. - 115
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokumanın Boyutu	360 cm/ 2 cm
Dokumanın Tekniği	Çarpana Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Pembe, lacivert, açık ve koyu yeşil renklerle dokunmuştur. Uçları sökülmüştür.

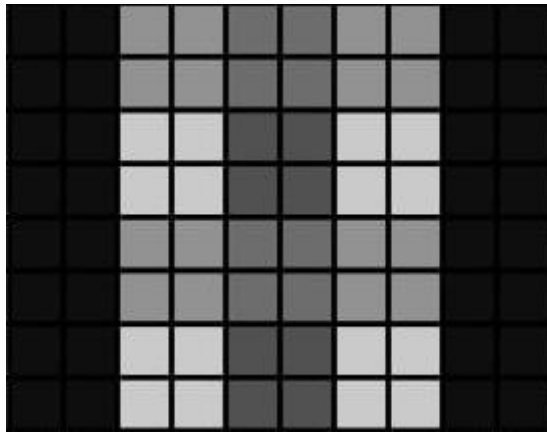

Çizim. 33: Görsel 33'te yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 34: Katalog 34'te ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 34	
Doküman Numarası	E.12.25.2000
Müzeye Geliş Tarihi	22.11.2000
Müzeye Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo/ G.K. - 115
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	365 cm/ 2 cm
Dokuma Tekniği	Çarpana Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Lacivert, pembe, kırmızı, mavi, kahverengi ve açık yeşil renkli olup uçları sökülüştür.

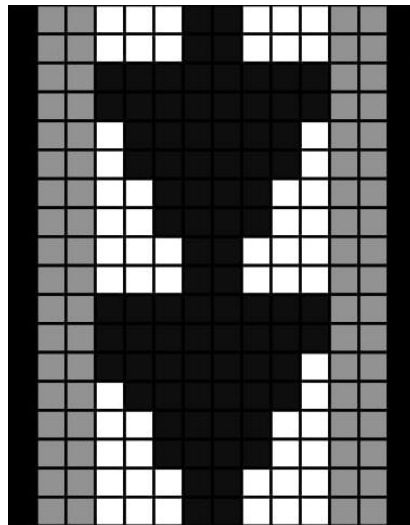

Çizim. 34: Görsel 34'te yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 35: Katalog 35'te ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 35	
Doküman Numarası	E.13.25.2000
Müze Geliş Tarihi	22.11.2000
Müze Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo/ G.K. - 115
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	365 cm/ 2 cm
Dokuma Tekniği	Çarpana Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Kırmızı, açık yeşil, mavi, lacivert, krem ve pembe renkli olup uçları sökülmüştür.

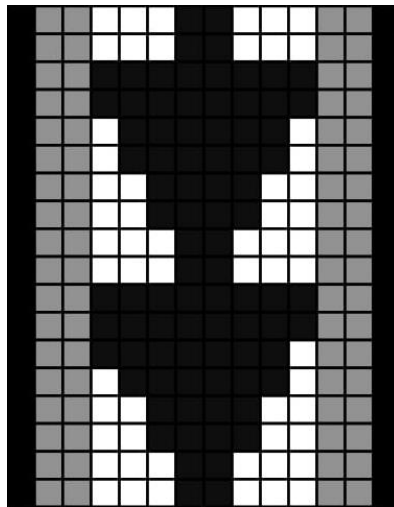

Çizim. 35: Görsel 35'te yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 36: Katalog 36’da ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 36	
Doküman Numarası	E.14.25.2000
Müze Geliş Tarihi	22.11.2000
Müze Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo/ G.K. - 115
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	355 cm/ 2 cm
Dokuman Tekniği	Çarpana Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Yeşil, mavi, bordo, lacivert, krem renkli olup uçları sökülüştür.

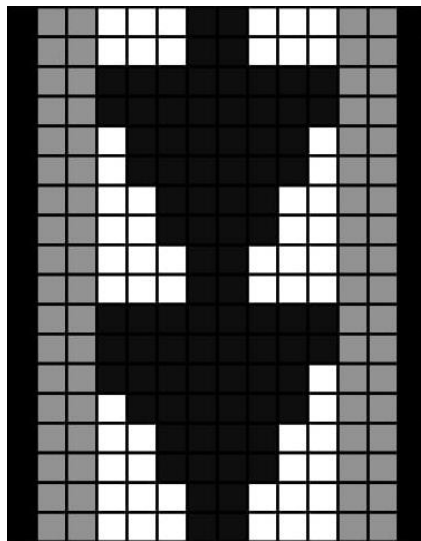

Çizim. 36: Görsel 36’da yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 37: Katalog 37’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 37	
Doküman Numarası	E.15.25.2000
Müzeye Geliş Tarihi	22.11.2000
Müzeye Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo/ G.K. - 115
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	360 cm/ 2 cm
Dokuma Tekniği	Çarpana Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Lacivert, mavi, açık yeşil ve kahverengi renkli ipler dokunmuştur. Uçları sökülüştür.

Çizim. 37: Görsel 37’de yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 38: Katalog 38’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği³

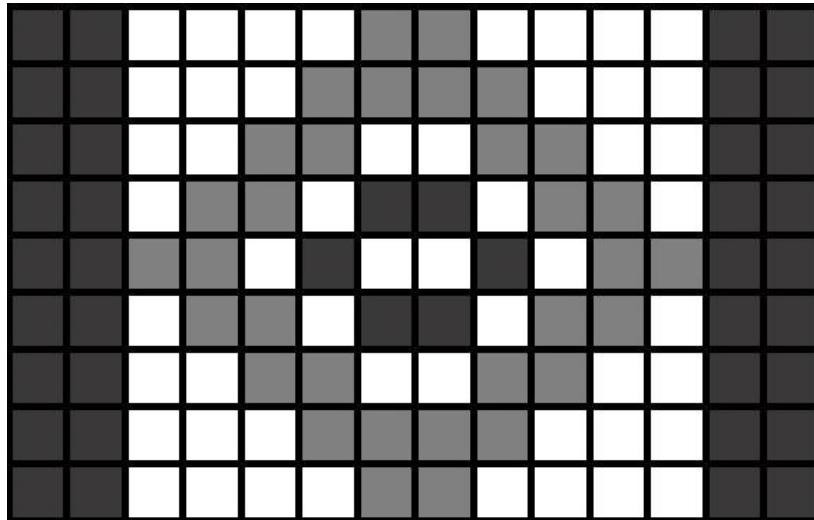
KATALOG 38	
Doküman Numarası	E.7.91.73
Müzeye Geliş Tarihi	13.09.1973
Müzeye Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo/ G. K. - 79
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	26 cm/ 2,5 cm
Dokuma Tekniği	Çarpana Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Gövde noxsandır. Top halinde yuvarlak püsküllü olup püskül saplarına mavi, yeşil boncuklar takılmıştır. Gövde boyuna çarpana işlidir. Dokuma beyaz, kırmızı, yeşil, turuncu, koyu kahve, siyah, mavi renklidir.

³ Görsel 1’te yer alan dokuma kesik olduğu için desen çalışmasına yer verilememiştir.

Görsel. 39: Katalog 39'da ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 39	
Doküman Numarası	E.47.38.72
Müze Geliş Tarihi	25.12.1972
Müze Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Üst Konak 20 No'lu Vitrin
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	400 cm/ 2.5 cm
Dokuma Tekniği	Kolan Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Kırmızı, beyaz, yeşil ve mor renklidir. İki ucu topuzlu ipler halinde iri püsküllüdür.

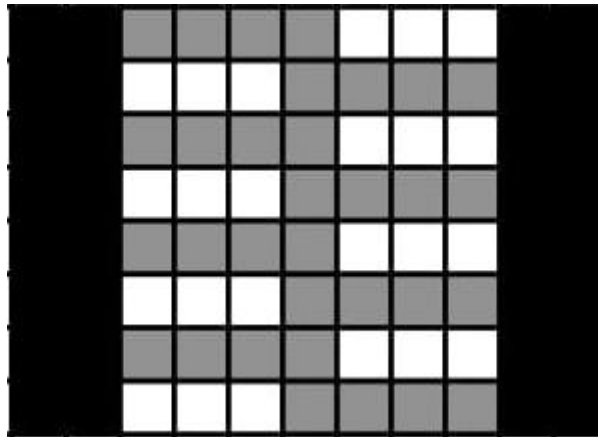

Çizim. 38: Görsel 39'da yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel.40: Katalog 40'ta ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 40	
Doküman Numarası	E.14.3.75
Müze Geliş Tarihi	10.01.1975
Müze Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Vitrin/ T-12
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	295 cm/ 3 cm
Dokuma Tekniği	Kolan dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Kırmızı ve beyaz renkli şerit dokumadır.

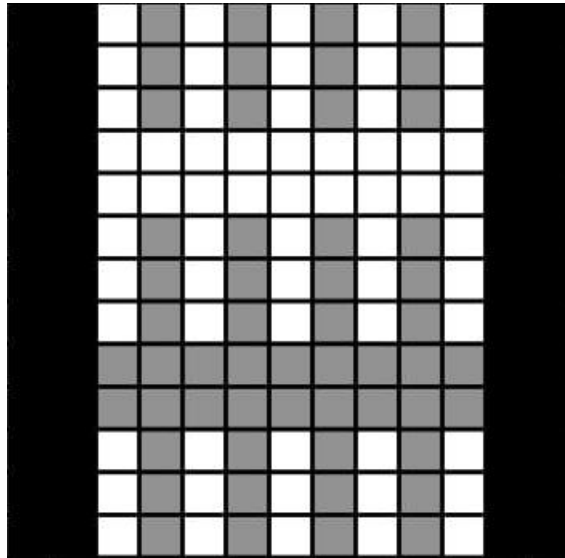

Çizim. 39: Görsel 40'ta yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel.41: Katalog 41’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 41	
Doküman Numarası	E.3.5.78
Müze Geliş Tarihi	06.06.1978
Müze Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Vitrin/ T-12
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	585 cm/ 4.5 cm
Dokuma Tekniği	Kolan dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Çeki ipi de derler. Kenarlar turuncu ve mavi renklidir. Zemin koyu kahve ve beyaz renklidir.

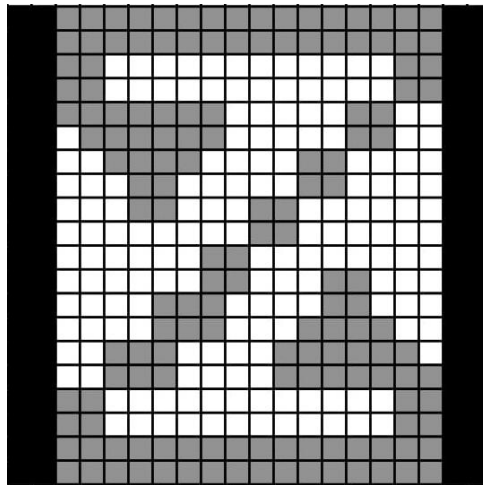

Çizim. 40: Görsel 41’de yer alan dokumada kullanılan desen

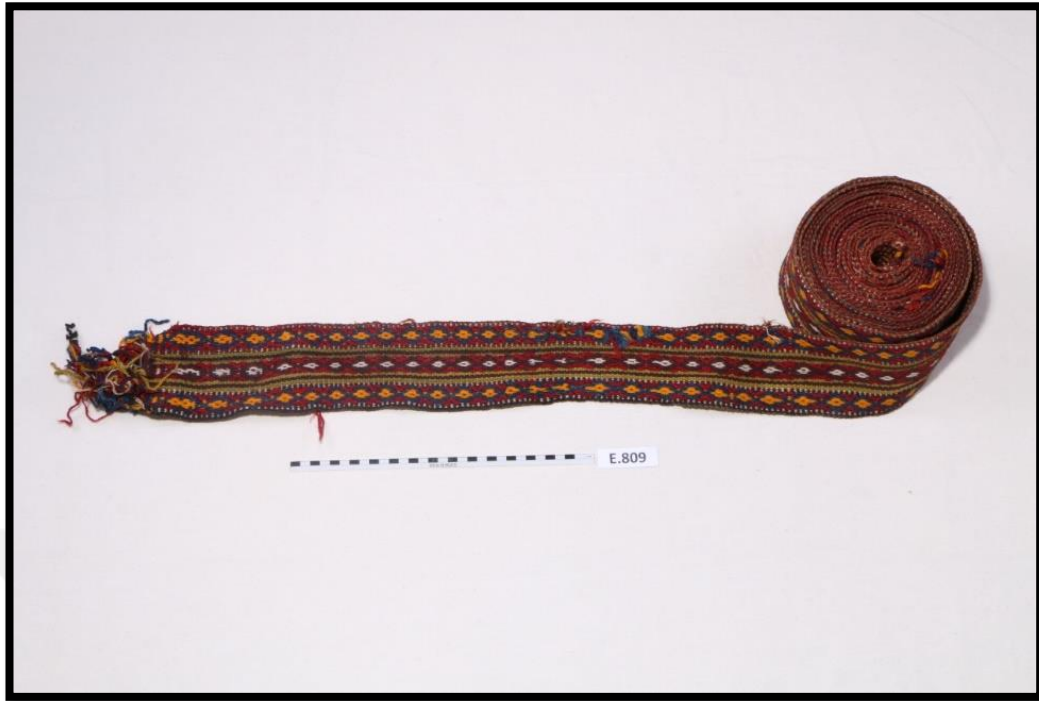

Görsel. 42: Katalog 42’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 42	
Doküman Numarası	E.4.5.78
Müzeye Geliş Tarihi	06.06.1978
Müzeye Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Vitrin/ T-12
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	610 cm/ 4 cm
Dokuma Tekniği	Kolan Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Kenarlar koyu kahve beyaz, zemin lacivert ve bordo renklidir. Şeridin ortasında bordo, turuncu ve mavi renkli mürekkep püskülü vardır. Uçlar saç örgülüdür.

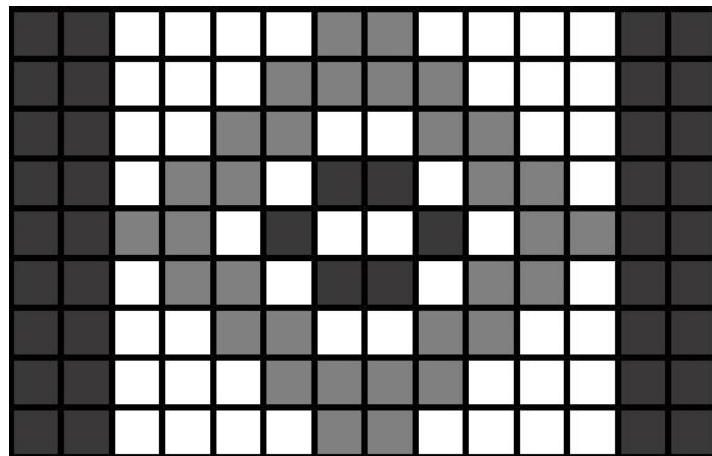

Çizim. 41: Görsel 42’de yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 43: Katalog 43'te ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 43	
Doküman Numarası	E.809
Müze Geliş Tarihi	18.06.1969
Müze Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo/ Halı Odası
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	529 cm/ 8,5 cm
Dokuma Tekniği	Kolan Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	İnce uzun şerit halinde üzerinde kırmızı, mavi, beyaz, mor, turuncu renkler mevcuttur. Yer yer sökülme, yırtık ve soluk renk görülmektedir.

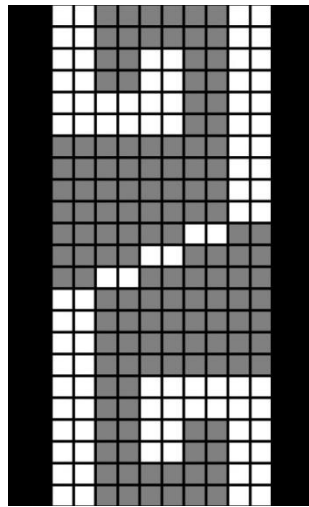

Çizim. 42: Görsel 43'te yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 44: Katalog 44'te ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 44	
Doküman Numarası	E.5.119.73
Müzeye Geliş Tarihi	20.12.1973
Müzeye Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo/ G. K. - 81
Dokuma Malzemesi	Kıl
Dokuma Boyutu	485 cm/ 3,5 cm
Dokuma Tekniği	Kolan Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Renkler bordo, mavi (firuze) ve mordur. Uçlar saç örgülüdür.

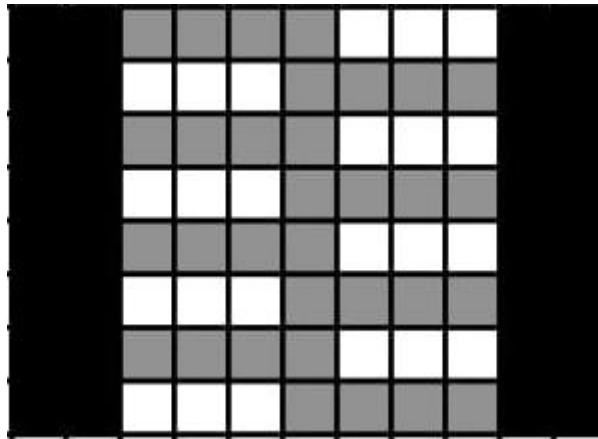

Çizim. 43: Görsel 44'te yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 45: Katalog 45'te ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 45	
Doküman Numarası	E.1.10.74
Müze Geliş Tarihi	07.06.1974
Müze Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo/ G.K. 82
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	130 cm/ 3 cm
Dokuma Tekniği	Kolan Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Kavuniçi lacivert beyaz ve bordo renklerle dokunmuştur. Baştan 35 cm uzunluğundaki kısmı dokunmamış vaziyettedir.

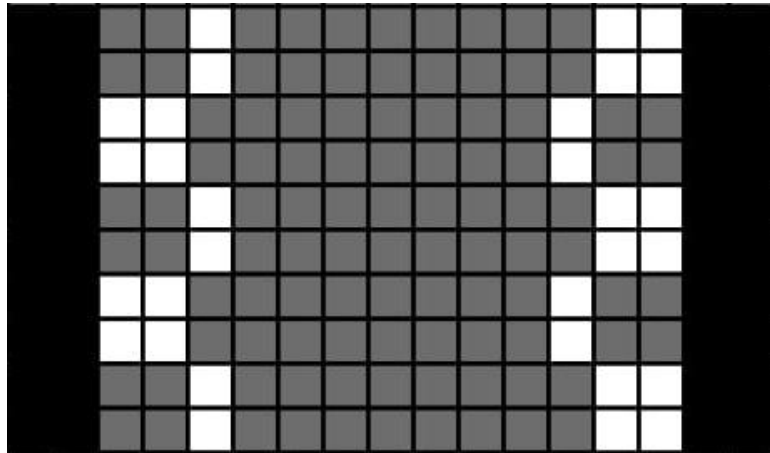

Çizim. 44: Görsel 45'te yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 46: Katalog 46’da ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 46	
Doküman Numarası	E.3.34.74
Müzeye Geliş Tarihi	04.11.1974
Müzeye Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo/ G.K. - 84
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	477 cm/ 2,5 cm
Dokuma Tekniği	Kolan Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Beyaz, kırmızı, kahverengi iple dokunmuştur. Ortası kırmızı şeritli ve kenarlarında beyaz renk kullanılmıştır.

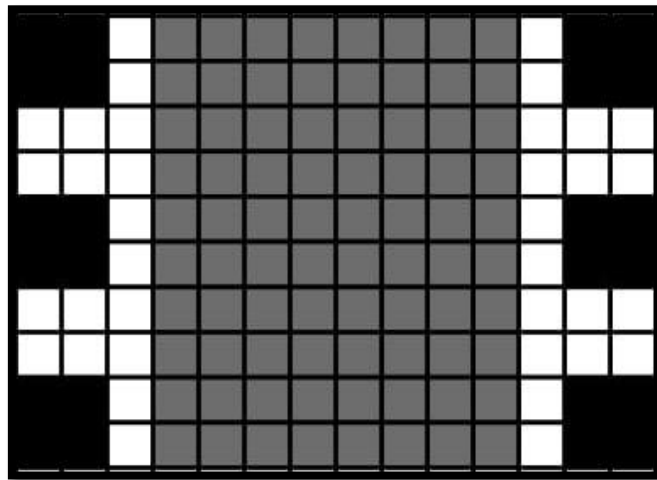

Çizim. 45: Görsel 46’da yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 47: Katalog 47’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 47	
Doküman Numarası	E.4.34.74
Müze Geliş Tarihi	04.11.1974
Müze Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo/ G.K. - 84
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	496 cm/ 3,5 cm
Dokuma Tekniği	Kolan Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Beyaz, siyah, kırmızı, kahverengi iple dokunmuş olup ortası kırmızı şeritlidir.

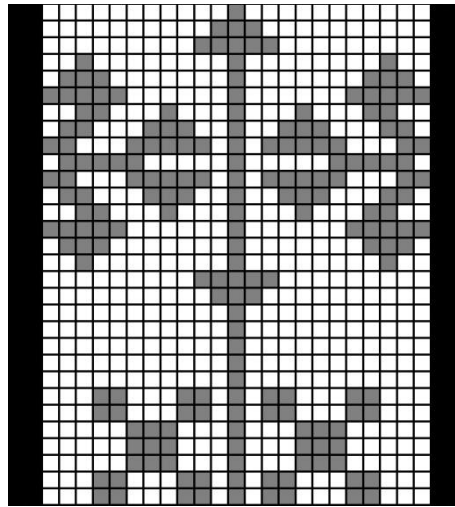

Çizim. 46: Görsel 47’de yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 48: Katalog 48’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 48	
Doküman Numarası	E.1.3.77
Müzeye Geliş Tarihi	09.02.1977
Müzeye Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo/ G.K. - 91
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	765 cm/ 5 cm
Dokuma Tekniği	Kolan Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Beyaz, koyu kahve, sarı ve kırmızı renklidir. Şeritte çift taraflı kıvrımlar vardır ve uçları saç örgüsü şeklinde bitmektedir. Deve veya ölü kolanı olarak kullanılmaktadır.

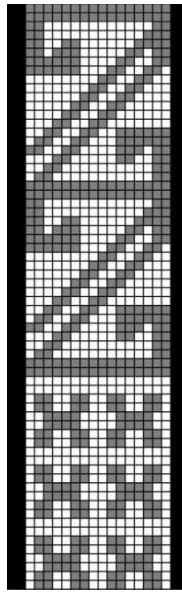

Çizim. 47: Görsel 48’de yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 49: Katalog 49’da ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 49	
Doküman Numarası	E.6.3.77
Müze Geliş Tarihi	09.02.1977
Müze Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo/ G.K. - 91
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	383 cm/ 3,5 cm
Dokuma Tekniği	Kolan Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Kullanılan renkler beyaz, koyu kahve, kırmızı ve açık mavidir.

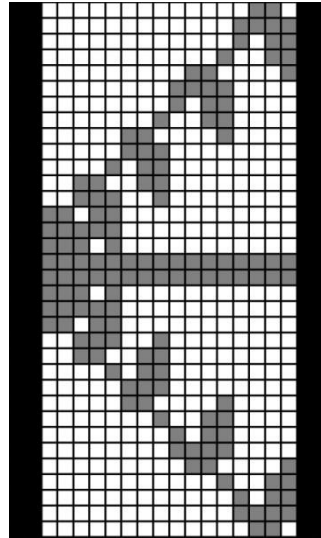

Çizim. 48: Görsel 49’da yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 50: Katalog 50’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 50	
Doküman Numarası	E.1.5.78
Müzeye Geliş Tarihi	06.06.1978
Müzeye Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	740 cm/ 3,5 cm
Dokuma Tekniği	Kolan Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Koyu kahve ve beyaz renkler kullanılmış olup bir yüzünün zemin rengi turuncu diğerinin koyu mavidir.

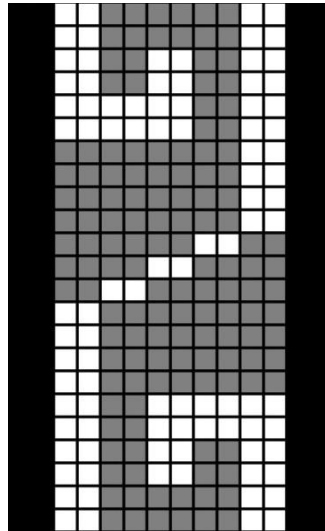

Çizim. 49: Görsel 50’de yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 51: Katalog 51’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 51	
Doküman Numarası	E.5.5.78
Müzeye Geliş Tarihi	06.06.1978
Müzeye Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo/ G.K. - 92
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	120 cm/ 3 cm
Dokuma Tekniği	Kolan Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Dokumada lacivert, beyaz, kırmızı, turuncu ve kahverengi renkleri kullanılmıştır.

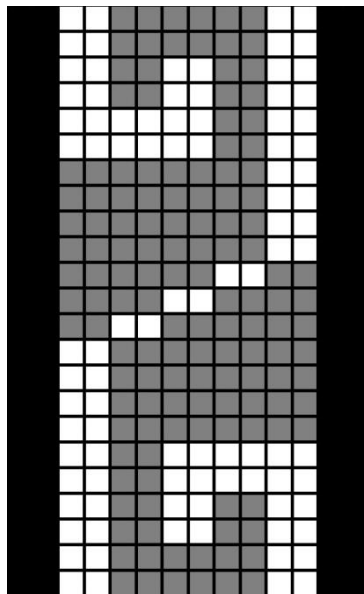

Çizim. 50: Görsel 51’de yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 52: Katalog 52’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 52	
Doküman Numarası	E.7.5.78
Müze Geliş Tarihi	06.06.1978
Müze Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo/ G.K. - 92
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	505 cm/ 3 cm
Dokuma Tekniği	Kolan Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Her iki ucu saç örgülü olup kahverengi, beyaz, kırmızı renkli dokumadır.

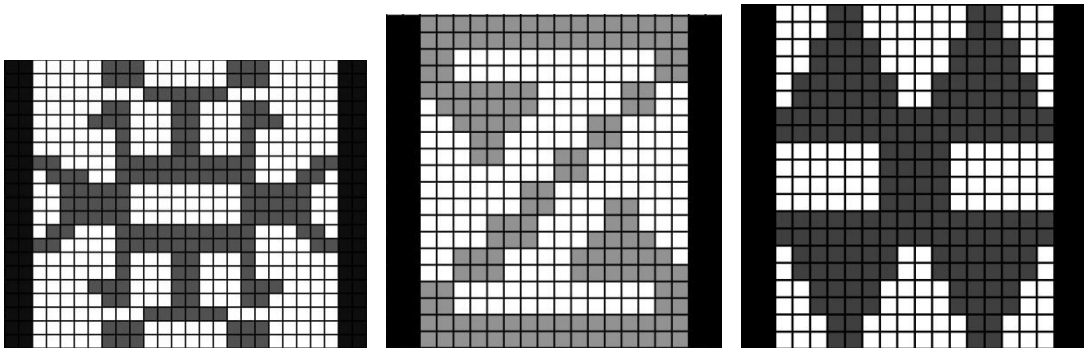

Çizim. 51: Görsel 52’de yer alan dokumada kullanılan desen

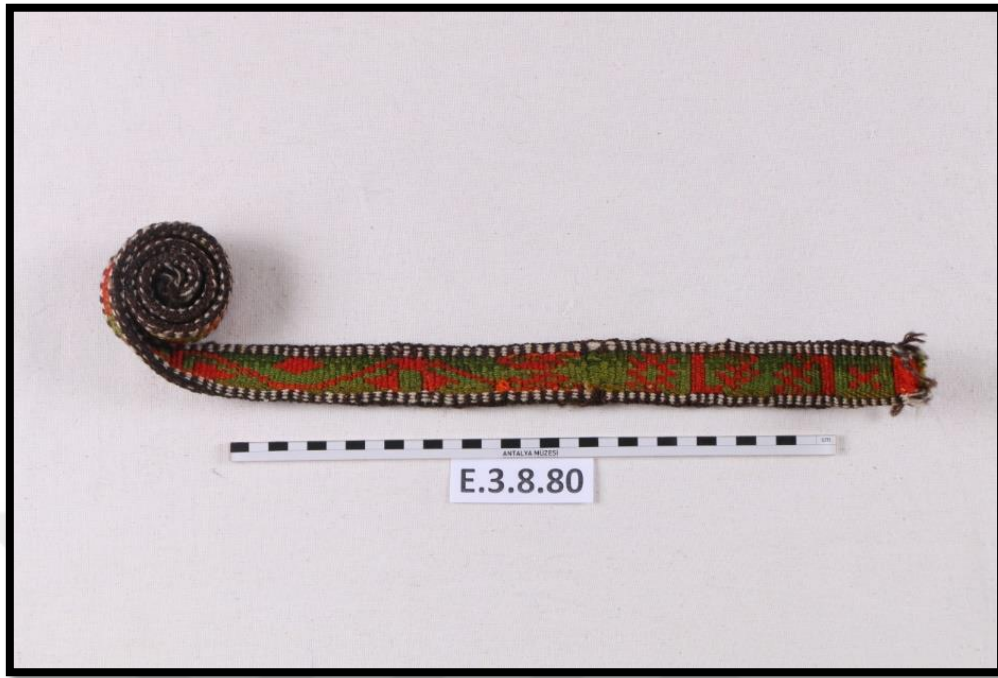

Görsel. 53: Katalog 53'te ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 53	
Doküman Numarası	E.2.8.80
Müzeye Geliş Tarihi	13.06.1980
Müzeye Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	700 cm/ 4 cm
Dokuma Tekniği	Kolan Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Kıvrım motifli olup kahverengi, beyaz, yeşil, kırmızı renkli yünlerden örülmüştür.

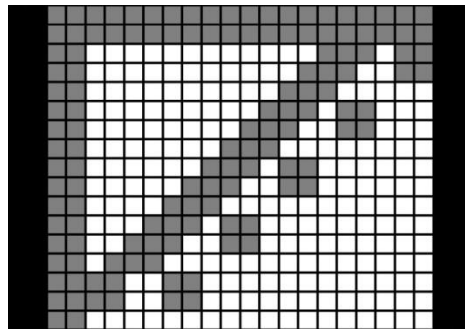
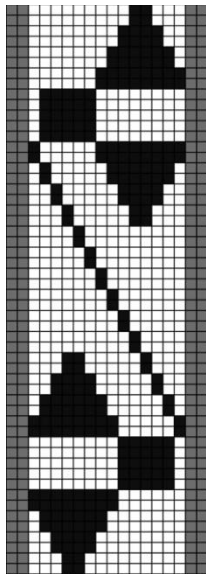

Çizim. 52: Görsel 53'te yer alan dokumada kullanılan desenler

Görsel. 54: Katalog 54'te ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 54	
Doküman Numarası	E.3.8.80
Müze Geliş Tarihi	13.06.1980
Müze Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo G.K. - 95
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	78,3 cm / 3 cm
Dokuma Tekniği	Kolan Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Dokuma siyah, beyaz, kırmızı, yeşil yün ipliklerle örülmüştür.

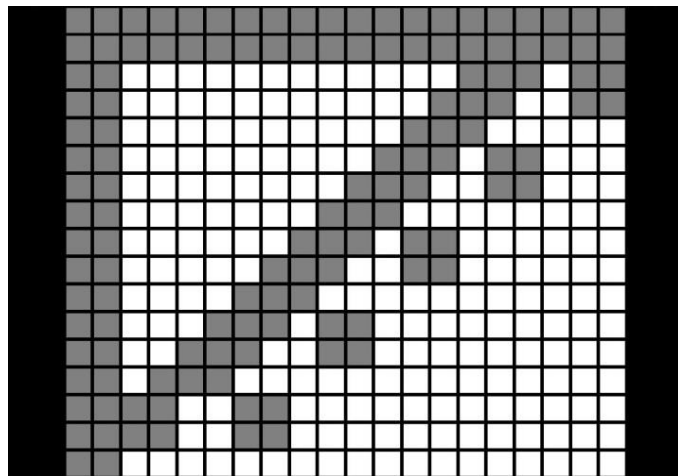

Çizim. 53: Görsel 54'te yer alan dokumada kullanılan desenler

Görsel. 55: Katalog 55'te ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 55	
Doküman Numarası	E.4.8.80
Müzeye Geliş Tarihi	13.06.1980
Müzeye Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo/ G.K. - 95
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokumanın Boyutu	64 cm/ 3 cm
Dokuma Tekniği	Kolan Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Dokuma siyah, beyaz, lacivert, kırmızı renkli yün iplikle örülmüştür.

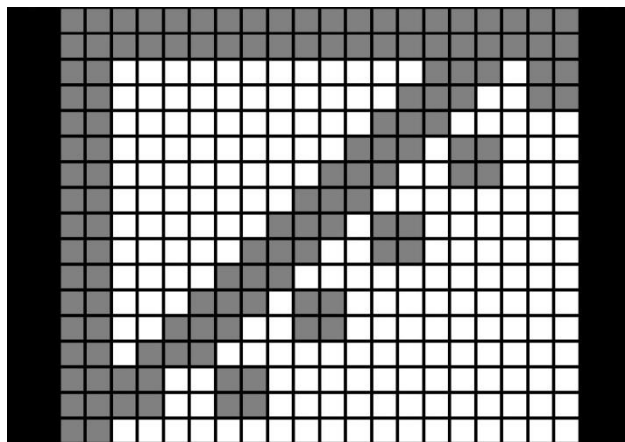

Çizim. 54: Görsel 55'te yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 56: Katalog 56’da ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 56	
Doküman Numarası	E.3.16.80
Müze Geliş Tarihi	22.08.1980
Müze Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo/ G.K. - 95
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	467 cm/ 5 cm
Dokuma Tekniği	Kolan Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Gövdede kırmızı, lacivert renk, kenarlarda kahverengi, beyaz renk kullanılmıştır. Deve kolanıdır.

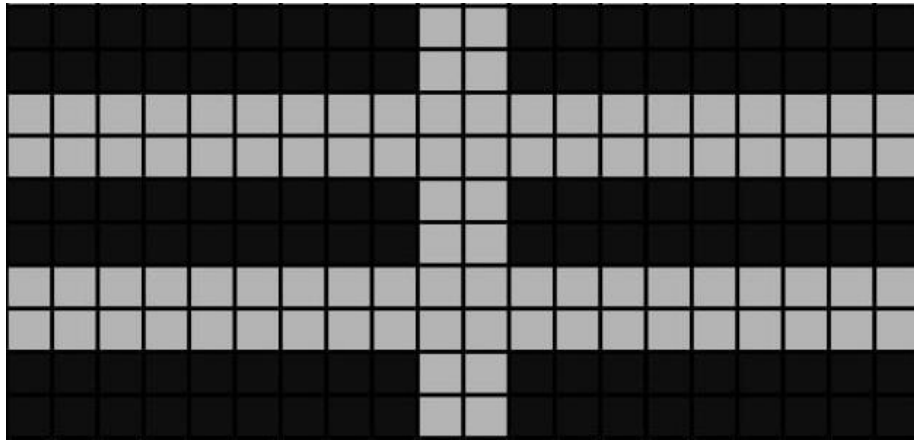

Çizim. 55: Görsel 56’da yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 57: Katalog 57’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 57	
Doküman Numarası	E.1.3.92
Müzeye Geliş Tarihi	14.09.1992
Müzeye Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo/ G.K. - 106
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	475 cm/ 6,5 cm
Dokuma Tekniği	Kolan Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Yeşil ve beyaz renkli olup iki uç saç örgülüdür.

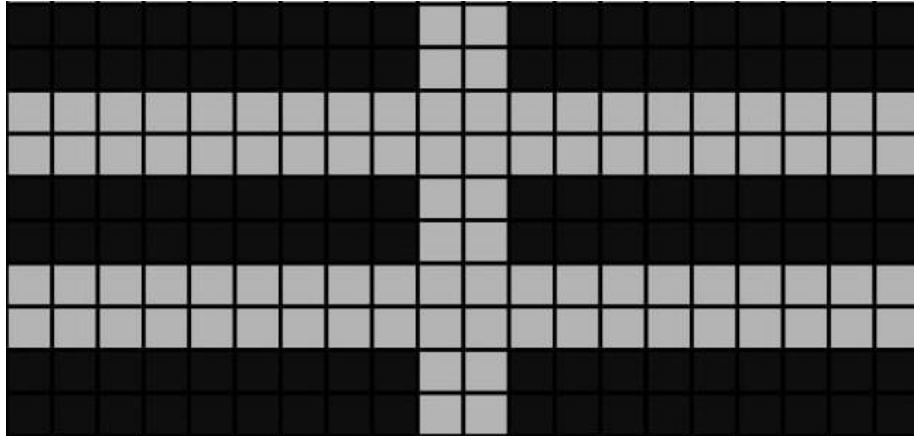

Çizim. 56: Görsel 57’de yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 58: Katalog 58’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 58	
Doküman Numarası	E.2.3.92
Müze Geliş Tarihi	14.09.1992
Müze Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo/ G.K. - 106
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	479 cm/ 5 cm
Dokuma Tekniği	Kolan Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Yan taraflar yeşil ve bordo, ortası beyaz olup iki uç saç örgülüdür.

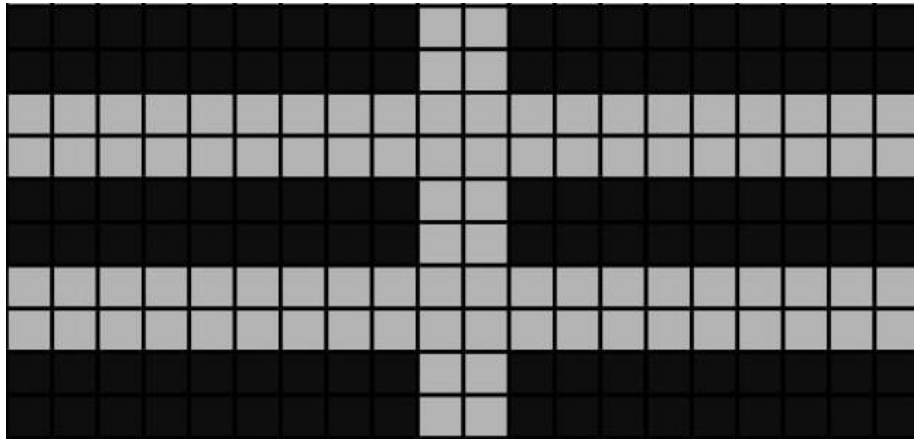

Çizim. 57: Görsel 58’de yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 59: Katalog 59’da ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 59	
Doküman Numarası	E.3.3.92
Müze Geliş Tarihi	14.09.1992
Müze Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo/ G.K. - 106
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	462 cm/ 5 cm
Dokuma Tekniği	Kolan Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Bir tarafı kırmızı, bordo, beyaz, bir tarafı yeşil, bordo, beyaz renkli olup iki uç bordo, beyaz renkli saç örgülüdür.

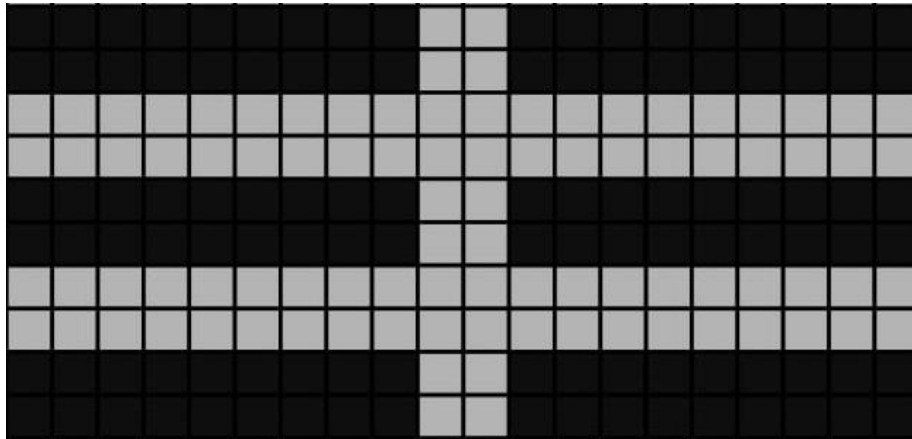

Çizim. 58: Görsel 59’da yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 60: Katalog 60'ta ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 60	
Doküman Numarası	E.4.3.92
Müzeye Geliş Tarihi	14.09.1992
Müzeye Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo/ G.K. - 106
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	474 cm/ 4,5 cm
Dokuma Tekniği	Kolan Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Siyah, beyaz renkli olup iki uç saç örgülüdür.

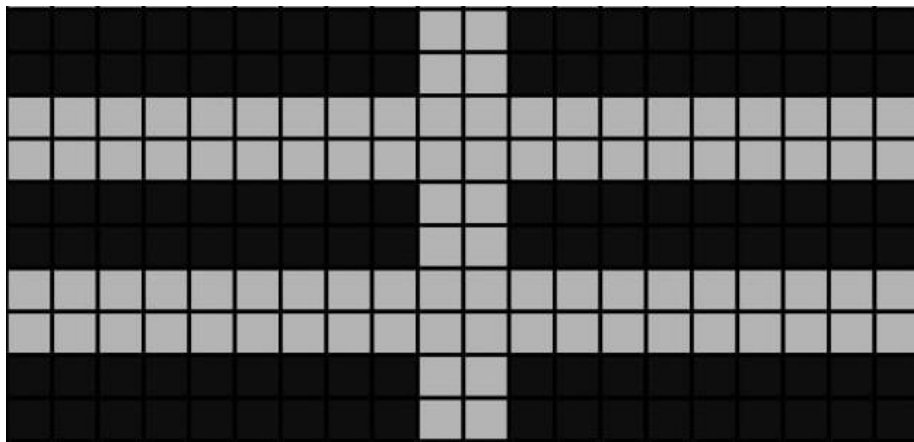

Çizim. 59: Görsel 60'ta yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 61: Katalog 61’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 61	
Doküman Numarası	E.5.3.92
Müze Geliş Tarihi	14.09.1992
Müze Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo/ G.K. - 106
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	475 cm/ 4 cm
Dokuma Tekniği	Kolan Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Kırmızı, beyaz renkli olup iki uç saç örgülüdür.

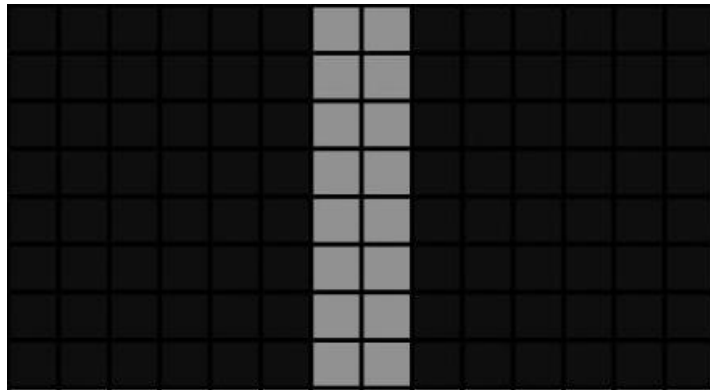

Çizim. 60: Görsel 61’de yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 62: Katalog 62’de ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 62	
Doküman Numarası	E.6.3.92
Müze Geliş Tarihi	14.09.1992
Müze Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo/ G.K. - 106
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	328 cm/ 5 cm
Dokuma Tekniği	Kolan Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Yanlar düz beyaz renkte olup ortada bordo renk ile bir yol bulunmaktadır. İki uç saç örgülüdür.

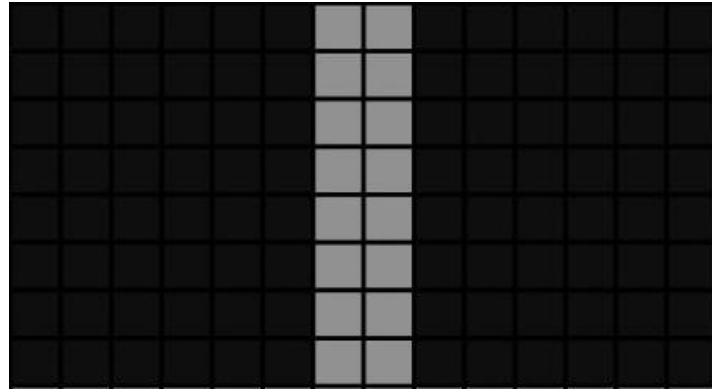

Çizim. 61: Görsel 62’da yer alan dokumada kullanılan desen

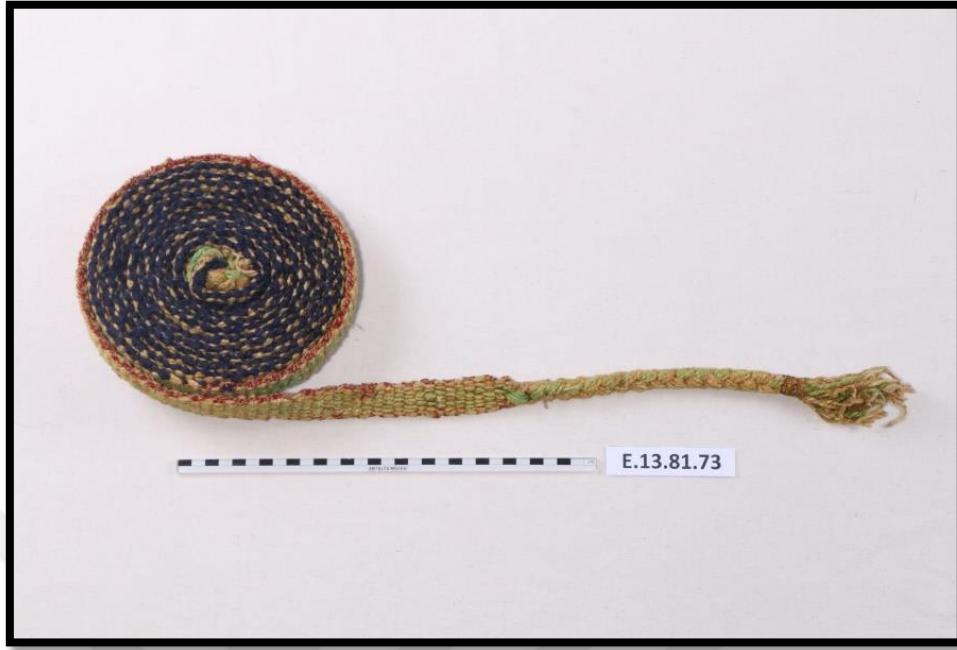

Görsel. 63: Katalog 63'te ayrıntılandırılmış dokuma örneği

KATALOG 63	
Doküman Numarası	E.7.3.92
Müze Geliş Tarihi	14.09.1992
Müze Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo/ G.K. - 106
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	476 cm/ 3,5 cm
Dokuma Tekniği	Kolan Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Yanlar düz beyaz renkte olup ortada kırmızı renk ile bir yol bulunmaktadır. İki uç saç örgülüdür.

Çizim. 62: Görsel 63'te yer alan dokumada kullanılan desen

Görsel. 64: Katalog 64’te ayrıntılandırılmış dokuma örneği⁴

KATALOG 64	
Doküman Numarası	E.13.81.73
Müze Geliş Tarihi	13.08.1973
Müze Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo/ G.K. - 77
Dokuma Malzemesi	Yün / Pamuk
Dokuma Boyutu	525 cm/ 3 cm
Dokuma Tekniği	Kolan Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Örgülü kırmızı, yeşil, mor, iplerden yapılmış şerit dokumadır.

⁴ Görsel 14’de yer alan dokuma düz dokuma olduğu için desen çalışmasına yer verilmemiştir.

Görsel. : Katalog 65’te ayrıntılandırılmış dokuma örneği⁵

KATALOG 65	
Doküman Numarası	E.8.3.92
Müzeeye Geliş Tarihi	14.09.1992
Müzeeye Geliş Şekli	Satın alma
Müzedeki Yeri	Depo/ G.K.- 106
Dokuma Malzemesi	Yün
Dokuma Boyutu	323 cm/ 5 cm
Dokuma Tekniği	Kolan Dokuma
Dokumanın Tanımlayıcı Özellikleri	Düz beyaz renkli olup aralarda yer yer kahverengi kırçıklar vardır. Her iki uç saç örgülüdür.

⁵ Görsel 50’de yer alan dokuma düz dokuma olduğu için desen çalışmasına yer verilmemiştir.

4. BÖLÜM: UYGULAMA ÇALIŞMASI

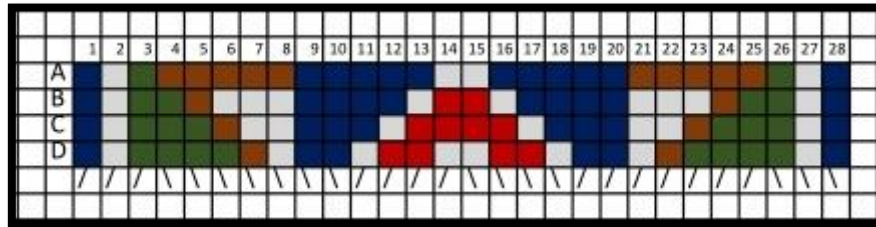
Çalışmanın bu başlığında araştırmacı tarafından üretilmiş olan çarpana dokumayı örnekleyen 7 adet uygulama örneğine ve 3 adet ürüne dönüştürülmüş uygulama örneğine dair açıklamalara yer verilmiştir.

4.1.1 Nolu Uygulama Örneği

1 nolu uygulama örneği Uygulama 1’de gösterildiği gibi orta kısımda çengel, çakmak motifi, kenarlarda ise bıçak sırtı (ok ucu, yedi dağın çiçeği olarak da anılmaktadır) motifleri kullanılarak tasarlanmıştır. Çalışmanın uzunluğu 95 cm olup, dokuma malzemesi olarak pamuk akrilik kullanılmıştır.

Görsel 66: 1 Nolu Uygulama

Çizim 63: Uygulama 1’e ait desen çizimi.

Bu uygulamada tüm kartlar 4 ileri ile başlamaktadır. Gruplarda izlenen aşamalar aşağıda belirtildiği gibidir:

1. Grupta: 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 numaralı kartların yönü terse çevrilmektedir (4 ileri).

2. Grupta: 15, 16, 17, 18 numaralı kartların yönü terse çevrilmektedir (4 ileri).

3. Grupta: 11, 12, 13, 14 numaralı kartların yönü terse çevrilmektedir (4 ileri).

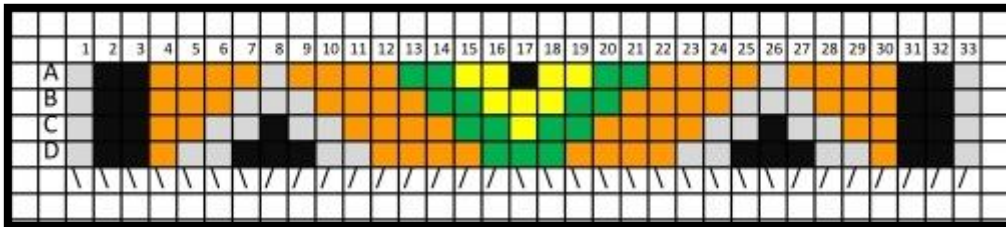
Bu işlemlerin ardından başa dönülerek işlem adımları tekrarlanmaktadır⁶.

4.2. 2 Nolu Uygulama Örneği

2 nolu uygulama örneği Uygulama 2’de gösterildiği gibi muska, nazarlık ve hayat ağacı motifleri kullanılarak tasarlanmıştır. Bu uygulamada kartlar hep ileri yönlü hareket ettirilerek orta simetri oluşturulmuştur. Çalışmanın uzunluğu 95 cm olup, dokuma malzemesi olarak pamuk akrilik kullanılmıştır.

Görsel 67: 2 Nolu Uygulama

Çizim 64: Uygulama 2’ye ait desen çizimi.

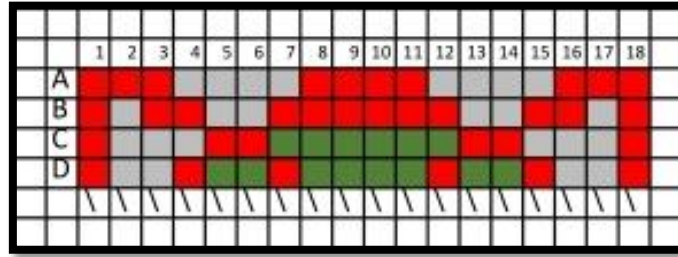
⁶ S = \ Sol büküm. Kartlar önden akaya geçirilir. Z = / Sağ büküm. Kartlar arkadan öne geçirilir.

4.3. 3 Nolu Uygulama Örneği

3 nolu uygulama örneği Uygulama 3’te gösterildiği gibi muska, nazarlık ve hayat ağacı motifi kullanılarak tasarlanmıştır. Bu uygulamada kartlar hep ileri yönlü hareketle düz dizgi oluşturularak dokunmuştur. Çalışmanın uzunluğu 125 cm olup, dokuma malzemesi olarak pamuk akrilik kullanılmıştır.

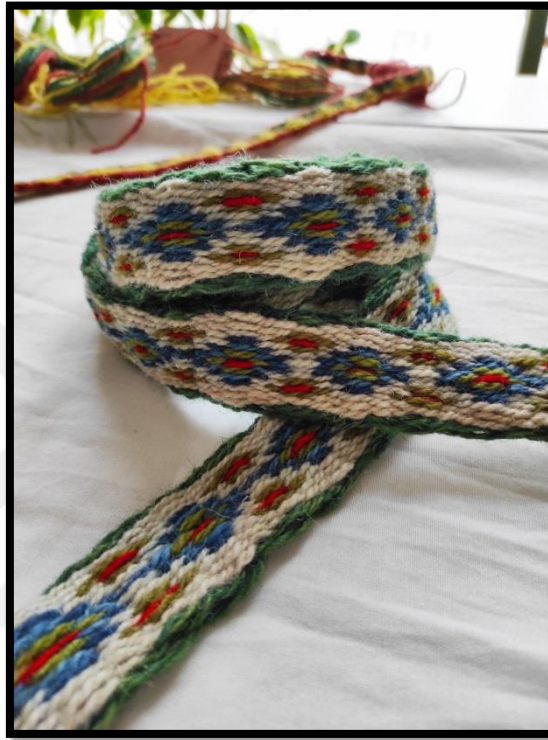
Görsel 68: 3 Nolu Uygulama

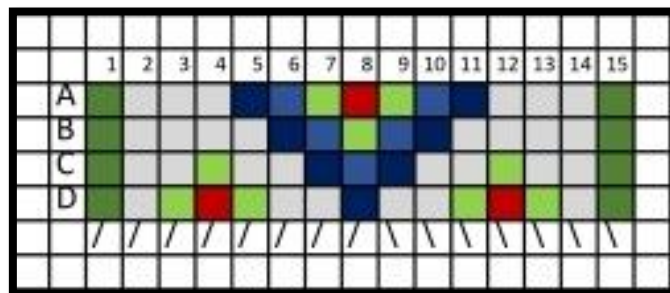
Çizim 65: Uygulama 3’e ait desen çizimi.

4.4. 4 Nolu Uygulama Örneği

4 nolu uygulama örneği Uygulama 4’te gösterildiği gibi göz motifi kullanılarak tasarlanmıştır. Bu uygulama orta simetri oluşturularak dokunmuştur. Çalışmanın uzunluğu 145 cm olup, dokuma malzemesi olarak tamamen yün kullanılmıştır.

Görsel 69: 4 Nolu Uygulama

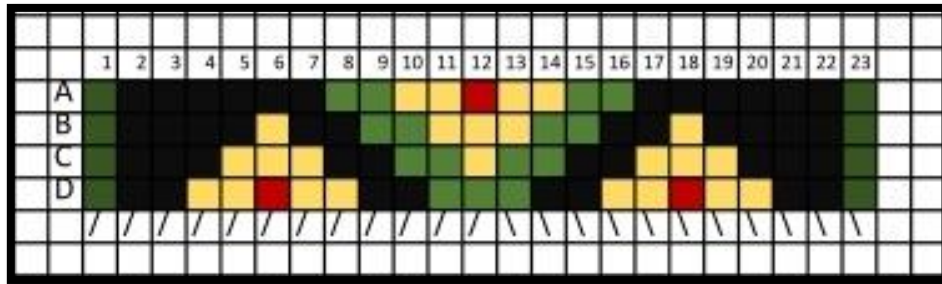
Çizim 66: Uygulama 4'e ait desen çizimi.

4.5. 5 Nolu Uygulama Örneği

5 nolu uygulama örneği Uygulama 5’te gösterildiği gibi göz motifi kullanılarak tasarlanmıştır. Bu uygulama orta simetri oluşturularak dokunmuştur. Çalışmanın uzunluğu 25cm olup dokuma malzemesi olarak pamuk kullanılmıştır. Buna ilaveten çalışma ince vaketa deri üzerine makine dikişi kullanılarak yerleştirilmiş ve çalışmaya saç bandı formu kazandırılmıştır.

Görsel 70: 5 Nolu Uygulama

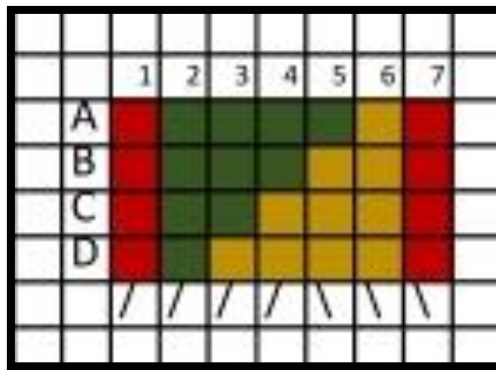
Çizim 67: Uygulama 5’e ait desen çizimi.

4.6. 6 Nolu Uygulama Örneği

6 nolu uygulama örneği Uygulama 6’da gösterildiği gibi bıçak sırtı motifi kullanılarak tasarlanmıştır. Bu uygulama orta simetri oluşturularak dokunmuştur. Çalışmanın uzunluğu 40 cm olup dokuma malzemesi olarak yün kullanılmıştır. Buna ilaveten çalışma keten kumaşı kullanılarak dikilmiş cüzdanın fermuar ağzına makine dikişi kullanılarak yerleştirilmiştir.

Görsel 71: 6 Nolu Uygulama

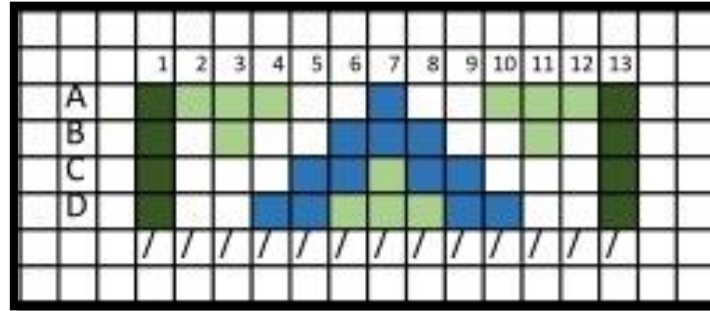
Çizim 68: Uygulama 6’ya ait desen çizimi.

4.7. 7 Nolu Uygulama Örneği

Uygulama 7’de gösterildiği gibi göz motifi kullanılarak tasarlanmıştır. Bu uygulamada kartlar ileri yönlü hareket ettirilerek muska motifi oluşturulmuş 4 ileri 4 geri hareketle göz motifi oluşturulmuştur. Çalışmanın uzunluğu 110 cm olup dokuma malzemesi olarak yün kullanılmıştır.

Görsel 72: 7 Nolu Uygulama

Çizim 69: Uygulama 7’ye ait desen çizimi.

4.8. 8 Nolu Uygulama Örneği

Uygulama 8’de gösterildiği gibi göz motifi kullanılarak tasarlanmıştır. Bu uygulama orta simetri oluşturularak dokunmuştur. Çalışmanın uzunluğu 180 cm olup deri püsküller ile birlikte toplam uzunluk 205 cm’ye ulaşmıştır. Dokuma malzemesi olarak yün kullanılmıştır. Çalışmaya el yapımı vaketa deriden üretilen deri cüzdan ve püsküller eklenerek bel kemeri formuna dönüştürülmüştür.

Görsel 73: 8 Nolu Uygulama

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
A	Blue							Green		Blue		Red	Blue		Green								Blue
B	Blue					Yellow		Green		Blue		Green					Yellow						Blue
C	Blue				Yellow		Green		Blue		Green					Yellow							Blue
D	Blue			Yellow	Yellow	Red	Yellow			Green	Green	Green			Yellow	Yellow	Red	Yellow					Blue

Çizim 70: Uygulama 8’e ait desen çizimi.

4.9. 9 Nolu Uygulama Örneği

Uygulama 9’da gösterildiği gibi göz motifi kullanılarak tasarlanmıştır. Bu uygulama orta simetri oluşturularak dokunmuştur. Dokumada kullanılan malzeme suni ipektir. Çalışmanın uzunluğu 220 cm olup etamin kumaştan dikilmiş bir çantanın kenarlarına süsleme geçilmiş ve kulpu örnekten oluşturularak 20x24 boyutlarında heybe formu kazandırılmıştır.

Görsel 74: 9 Nolu Uygulama

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
A																					
B																					
C																					
D																					
		/	/	/	/	/	\	/	/	/	/	/	/	/	/	\	\	\	\	/	/

Çizim 71: Uygulama 9’a ait desen çizimi.

4.10. 10 Nolu Uygulama Örneği

Uygulama 10'da gösterildiği gibi göz motifi kullanılarak tasarlanmıştır. Bu uygulama orta simetri oluşturularak dokunmuştur. Çalışmanın uzunluğu 160 cm olup dokuma malzemesi olarak yün kullanılmıştır.

Görsel 75: 10 Nolu Uygulama

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
A																					
B																					
C																					
D																					
	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/

Çizim 72: Uygulama 10'a ait desen çizimi.

SONUÇ

Bu çalışmada Antalya Müzesi'nde bulunan tüm kolan ve çarpana dokumalarının incelenmesi amaçlanmıştır. Bu bağlamda çalışmanın temel sorunsalı “Antalya Müzesi'nde bulunan kolan ve çarpana dokumalarının özellikleri nelerdir?” biçiminde ifade edilmiştir. Çalışmanın temel sorunsalı detaylandırıldığında Özellikleri, benzerlikleri ve farklılıkları ile birlikte kolan ve çarpana dokuma nedir?, Antalya yöresinin ve Antalya Müzesi'nin özellikleri nelerdir?, Antalya Müzesi'nde bulunan kolan ve çarpana dokumalarında kullanılan desenler nelerdir? Alt sorunsallarına yanıt aranması gerekmiştir.

Çalışma kapsamında yanıtı aranan sorunsallar yaşanan dünyadan elde edilmesi gereken bir yanıttır. Bu durum söz konusu çalışmanın ampirik bir tartışma zemini üzerine inşa edilmesini gerekli kılmaktadır. Bu gereklilik araştırmacıyı nitel araştırma yöntemini kullanmaya itmiştir. Bu bağlamda söz konusu çalışmada incelenmesi hedeflenen olgu ve/veya olgular hakkında bilgi içeren materyallerin analizini kapsayan doküman incelemesi yapılması uygun görülmüştür.

Bu bağlamda söz konusu çalışmanın örneklemine oluşturan 65 adet kolan ve çarpana dokumalara ait bilgiler doküman numarası, müzeye geliş tarihi, müzeye geliş şekli müzedeki yeri, dokuma malzemesi, dokuma boyutu, dokuma tekniği, kullanılan desen ve dokumanın tamamlayıcı özellikleri parametrelerinin yer aldığı doküman kartlarına kodlanarak sistematik incelemeye tabi tutulmuştur. Elde edilen bilgilerden yola çıkılarak aşağıda sunulan sonuçlara ulaşılmıştır.

Kolan ve çarpana dokumaların 1968- 2000 yılları arasında Antalya Müzesi'ne geldiği bilgisine ulaşılmıştır. Yıllar itibariyle müzeye gelen eser sayıları incelendiğinde 1968 yılında 1 adet, 1969 yılında 1 adet, 1972 yılında 2 adet, 1973 yılında 5 adet, 1974 yılında 4 adet, 1975 yılında 10 adet, 1976 yılında 1 adet, 1977 yılında 2 adet, 1978 yılında 8 adet, 1979 yılında 2 adet, 1980 yılında 6 adet, 1992 yılında 8 adet ve 2000 yılında 15 adet kolan ve çarpana dokumanın Antalya Müze'si tarafından koruma altına alındığı görülmüştür. Söz konusu eserlerden sadece 2'sinin Antalya Müzesi Derneği tarafından bağışlanması yoluyla ve geri kalan 63'ünün müze tarafından satın alınması yoluyla Antalya Müzesi'ne kazandırıldığı belirlenmiştir.

Kolan ve çarpana dokumalar teknikleri bakımından değerlendirildiğinde 27 adet kolan dokumanın ve 38 adet çarpana dokumanın Antalya Müzesi’nde yer aldığı ve bu dokumaların 11 adetinin vitrinde teşhir edildiği ve 54 adetinin depoda muhafaza edildiği sonucuna ulaşılmıştır. Örneklem dāhilindeki dokumalar için kullanılan malzemeler incelendiğinde dokumalarda en çok tercih edilen malzemenin yn olduğu (toplam 61 adet eserde) belirlenmiş olup, 1 eserde yn ve pamuğun birlikte kullanıldığı ve 3 eserde kıl kullanıldığı belirlenmiştir. Söz konusu dokumaların boy ve enden oluşan boyut bilgileri için bir ortalama alınmış ve Antalya Müzesi’nde bulunan çarpana ve kolan dokumaların boyunun ortalama 383, 4 cm olduğu ve enlerinin ortalama 3,31 cm olduğu tespit edilmiştir.

Söz konusu tez kapsamında kolan ve çarpana dokumalarda kullanılan renkler de incenmiş olup baskın rengin beyaz (44 adet) olduğu tespit edilmiştir. Bu rengin yanında örnekleme oluşturan dokumalarda siyah (16 adet), kırmızı (44 adet), mavi (20 adet), sarı (9 adet), yeşil (29 adet), turuncu (14 adet), lacivert (23 adet), bordo (17 adet), mor (5 adet), kahverengi (25 adet), krem (5 adet) ve pembe (6 adet) renklerinin kullanıldığı görülmektedir.

İlgili tezin katkı değerini yükselten önemli çalışmalardan biri de Antalya Müzesi’nde bulunan kolan ve çarpana dokumalarda kullanılmış olan desenlerin çıkarılması olmuştur. Ancak yöresel dil farklılıkları nedeniyle aynı desen farklı isimlerde anıldığı için ilgili çalışmada desenler adlandırılmadan verilmiştir. İnceleme sonucunda söz konusu dokumalarda Kurt Ağzı, Koç Boynuzu, Kelebek, Yay Başı, Sıçan Dişli, Pıtrak, Dişeme, gen, Kilim Deseni, Ejder Ayağı, Gz, Anahtar, Eli Belinde, Bıçak Sırtı, Tavşan Topuğu, Kartal Kanadı, Aslan Kulağı, akmak, Karnıyarık, Koyun Gz, engel, akal Dişi, Muska, Gelin Suyu, Baklava, Motor İzi, Balıksırtı ve Kuş gibi desenlerin çalışıldığı tespit edilmiştir.

İlgili çalışmanın hem yöntembilim hem de uygulama açısından katkılarının olduğundan söz etmek mümkündür. Çalışma kapsamında titizlikle yürütülen ve kaleme alınan nitel araştırma yönetimi özelinde doküman analizi söz konusu analın genişlettiği gibi bu tarz çalışmalar için ne denli önemli olduğunu görünür kılmıştır. Uygulama noktasında bir müzede bulunan tüm kolan ve çarpana dokumalara ait özelliklerin ayrıntılandırılması ile ilgili alanyazına katkı sunulmaktadır. Ayrıca bu

Çalışmanın bir ülkenin kültürel unsurlarının gelecek nesillere aktarılması bağlamında kendisinden beklenen hizmeti yerine getirdiğı değerlendirilmektedir.

EKLER

EK 1: Çarpana ve Kolan Dokumaların Renk Dağılımları

	Siyah	Beyaz	Kırmızı	Mavi	Sarı	Yeşil	Turuncu	Lacivert	Bordo	Mor	K.rengi	Krem	Pembe
1	x		x	x	x								
2		x	x	x									
3		x		x							x		
4		x						x	x				
5	x	x	x		x	x							
6		x	x					x			x		
7		x			x	x				x			
8		x	x				x	x	x				
9	x	x							x				
10	x	x	x										
11		x	x								x		
12	x		x				x						
13		x	x			x					x		
14	x	x					x						
15		x	x			x	x						
16	x	x					x						
17		x	x								x		
18		x	x	x							x		
19		x	x	x			x						
20	x	x	x			x	x						
21	x	x	x			x	x						
22	x		x		x				x				
23	x		x	x		x		x	x			x	
24			x	x		x		x				x	x
25					x	x		x	x		x		
26						x		x					x
27			x	x		x		x			x		x
28				x		x		x			x		
29				x		x		x	x			x	
30					x	x		x	x				
31					x	x		x	x				
32					x	x		x	x		x		
33						x		x					x
34			x	x		x		x			x		x
35			x	x		x		x				x	x
36				x		x		x	x			x	
37				x		x		x			x		
38	x	x	x	x		x	x				x		
39		x	x			x				x			
40		x	x										
41		x		x			x				x		
42		x		x			x	x	x		x		
43		x	x	x			x			x			
44				x					x	x			
45								x	x				
46		x									x		
47	x	x	x								x		
48		x	x		x						x		
49		x	x	x							x		
50		x					x				x		
51		x	x				x	x			x		
52		x	x								x		
53		x	x			x					x		
54	x	x	x			x							
55	x	x	x					x					
56		x	x					x			x		
57		x				x							
58		x				x			x				
59		x	x			x			x				
60	x	x											
61		x	x										
62		x							x				
63		x	x										
64			x			x				x			
65		x									x		
T	16	44	38	20	9	29	14	23	17	5	25	5	6

KAYNAKÇA

- Akpınarlı, F., Tozun, H., Başaran, F. N., Büyükyazıcı, M. ve Ertürk, Y. P., (2012). Şanlıurfa El Sanatları ve Sözlü Kültür Malzemeleri, Şurkav Yayınları, Ankara.
- Akpınarlı, F. ve Ortaç, S., (2007). Ankara Çubuk İlçesi Çarpına Dokumaları, S.Ü. Selçuklu Araştırma Merkezi I. Uluslararası Türk El Dokumacılığı Kongresi Bildirileri, Konya.
- Akpınarlı, H.F., Ortaç, H. S., (2006). Oyalarda Motif ve Kompozisyon Özelliği, Denizli 1. El Sanatları Kongresi Bildirileri, Denizli.
- Aksoy, E., (2004). Feshane Halıları, Motif Dergisi, İstanbul.
- Aksoy, E., (2011). Şavak Havlı ve Havsız Kırkitli Dokumaları, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Geleneksel Türk Sanatları Anasanat Dalı, Halı-Kilim ve Eski Kumaş Desenleri Programı, Sanatta Yeterlilik Eser Metni, İstanbul.
- Aral, S., (2018). Sarıkeçili Yörüklerinden Ümmü Çelik ve Kâtibi Kolan Dokunmasının Teknik Analizi, Uluslararası Sanat ve Estetik Dergisi, yıl: 1, Sayı:1, s.105-117.
- Atlıhan, Ş., (1999). Nomad Band-Weaving In Western Turkey”, Oriental Carpet and Textile Studies, Volume: V, Part: 1, Published by the International Conference on Oriental Carpets, California, s. 149-152.
- Atlıhan, Ş., (2017a). Akdeniz Üniversitesi G. S. F. Moda ve Tekstil Tasarımı Bölümü, 1. Uluslararası Moda ve Tekstil Tasarımı Sempozyumu. s. 130
- Atlıhan, Ş., (2017b). Anadolu ve Topkapı Sarayı’ndan Çarpına Dokumalar, Marmara Üniversitesi Yayınevi, İstanbul.
- Aytaç, Ç., (1982). El Dokumacılığı Temel Ders Kitabı, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul.
- Aytaç, Ç., (1997). El Dokumacılığı, Devlet Kitapları, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul.
- Aytaç, A., (2010). Kırgızistan’da Çarpına ve Kolon Dokumacılığında Örnekler, Milli Folklor Dergisi, sayı: 87
- Baltacı, A., (2018). Nitel Araştırmalarda Örnekleme Yöntemleri ve Örnek Hacmi Sorunsalı Üzerine Kavramsal Bir İnceleme, Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt: 7, Sayı:1.
- Barışta, H., (1988). Kastamonu'da Yazmacılık, Erdem, 4 (10) , s. 195-210.
- Burrell, G. ve Morgan, G., (1979). Sociological Paradigms and Organizational Analysis, Aldershot: Ashgate Publishing.
- Creswell, J. W., (2016). Nitel Araştırma Yöntemleri Beş Yaklaşımına Göre Nitel Araştırma Deseni. (çev. M. Bütün ve S. B. Demir), 3. Baskı, Siyasal Kitabevi, Ankara.
- Dölen, E., (1992), Tekstil Tarihi, Marmara Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi Yayınları No: 92/1 İstanbul.

- Erbeğ, G., (1980). Çarpana Dokumaları, Türkiye'miz, Sayı:30, Yıl:10 s:11.
- Er. B., Demir F., (2009). Manisa ili Gördes İlçesi Kalemolu Köyü Kolan Dokumacılığı ve Kullanım Alanları, II. Uluslararası Türk El Dokumaları (Tekstil) Kongresi ve Sanat Etkinlikleri, S.Ü. Selçuklu Araştırmaları Merkezi Başkanlığı Yayınları, Konya. s.290.
- Gölbaşı, Ş., (2004). Sociological Paradigms and Organizational Analysis (Gibson Burrell ve Gareth Morgan, Heinemann Educational Books Ltd., UK, (1979) Kitap Kritiği, Yönetim Bilimleri Dergisi, 2(2).
- Fazlıoğlu, İ., (2001). Eskiçağda Dokuma, Türk Eskiçağ Bilimleri Enstitüsü Yayınları, İstanbul.
- Gürsu, N., (1988). Türk Dokumacılık Sanatı, Çağlar Boyu Desenler. Redhouse Yayınevi, I. Basım. s.189, İstanbul.
- Harmancıoğlu, M., (1973). Lif Teknolojisi (Dokuma Maddelerinin Genel Özellikleri) Cilt 1, Ege Üniversitesi Matbaası, İzmir.
- İnalçık, H., (2008). Türkiye Tekstil Tarihi Üzerine Araştırmalar, Türkiye İş Bankası Yayınları, İstanbul.
- Kahvecioğlu, H., (2009). Denizli Kocadere Köyü Kolan Dokumacılığı, II. Uluslararası Türk El Dokumaları (Tekstil) Kongresi ve Sanat Etkinlikleri, S.Ü. Selçuklu Araştırmaları Merkezi Başkanlığı Yayınları, Konya.
- Kahvecioğlu-Sarı, H. ve Baş, Y., (2013). Kültür Mirasımız Kolan Dokumalar ve Akkoç Köyü Kolan Dokuma Örnekleri, Milli Folklor, Yıl: 25, Sayı: 98.
- Kavcı-Özdemir, E., (2011). Tekstilde Endüstrileşmenin Yöresel Dokuma Kumaş Üretimine Etkileri: Denizli (Buldan-Tavas), Akdeniz Sanat, 4 (7).
- Kosswig, L., (1970). Çarpanacılık ve İstanbul Topkapı Saray Müzesinde Bulunan Çarpana Dokumaları, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara.
- Ödekan, A., (2000). Mimarlık ve Sanat Tarihi. S. Akşin, (Ed.), Türkiye Tarihi 1 Osmanlı Devletine Kadar Türkler içinde (363-501), Cem Yayınevi, İstanbul.
- Öztürk, İ., (2007). Dokumaya Giriş (Halı, Düz Dokumalar ve Dokuma Kumaşların Üretim Teknikleri), Mor Fil Yayınları, Ankara.
- Sarıoğlu, H., Ergenekon, C. Ülger, N. ve Başaran, F. N., (2005). Dokuma-I Çarpanalı Dokumalar, YA-PA Yayınları, İstanbul.
- Sönmez-Demir, T., (1995). El Dokumacılığı ve Çarpana Dokuma, T.H.K Basımevi, Ankara.
- Uzunöz, S. Y., (2020), Tekstil Sanatlarında Çarpana Dokuma Tekniğinin Kullanımı, Motif Akademi Halkbilimi Dergisi, sayı: 29, s.308-328.
- Uğurlu, A., (1987). Orta Çağda Dokumacılık, İstanbul.
- Ülger, N.(1999). Kiritli Dokuma Teknikleri ile Anadolu Evleri. 2000'li Yıllarda, Türkiye'de Geleneksel Türk El Sanatlarının Sanatsal, Tasarımsal ve Ekonomik Boyutu Sempozyumu Bildirileri, Kültür Bakanlığı Yayınları, Seminer Kongre Bildirileri Dizisi, s. 58, Ankara.

Yalman (Yalkın), A.R. (1977). Cenupta Türkmen Oymakları II. Kültür Bakanlığı Yayınları: 256, Kültür Eserleri: 14, Ankara.

Yağan, Ş. Y., (1978). Türk El Dokumacılığı, İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. (9. Baskı). Seçkin Yayıncılık, Ankara.

İnternet Kaynakları

<https://tr.wikipedia.org/wiki/Ke%C5%9Fmir>, (07.09.2020).

Türk Standartları Enstitüsü/ TS: 13019

<https://tr.wikipedia.org/wiki/Antalya> (07.09.2020).

https://tr.wikipedia.org/wiki/Antalya#K%C3%B6ken_bilimi (07.09.2020).

<https://www.skylife.com/tr/1985-09/bergama-krali-attalos-tan-gunumuz-antalya-sina> (07.09.2020).

<https://antalya.ktb.gov.tr/TR-67442/antalyada-geleneksel-el-sanatlari-ve-zanaatlar.html>. (07.09.2020).

https://tr.wikipedia.org/wiki/Antalya_M%C3%BCzesi, (07.09.2020).

T. C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
Güzel Sanatlar Enstitüsü Müdürlüğü

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı	Büşra Köç Kaya
Doğum Yeri	Antalya
Doğum Tarihi	

İletişim Bilgileri

Telefon	-
e-posta	-
Adres:	-

Eğitim Bilgileri

Lise	Muratpaşa Lisesi/ Antalya
Lisans	Akdeniz Üniversitesi/ Güzel Sanatlar Fakültesi/ Geleneksel Türk Sanatları Bölümü
Yüksek Lisans	Akdeniz Üniversitesi/ Güzel Sanatlar Fakültesi/ Geleneksel Türk Sanatları Bölümü/ Hali Kilim Eski Kumaş Desenleri Anasanat Dalı

İmza